

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

FAZEKAS

SZAKKÉPESÍTÉS - ELÁGAZÁS

ADAPTÁLT KÖZPONTI PROGRAM

LÁTÁSSÉRÜLT TANULÓK SZÁMÁRA

2009

**Készült a
Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetben
gyógypedagógusok és speciális szakiskolai pedagógusok közreműködésével**

Jóváhagyási szám:...../2009. ....

I. Általános irányelvek

1. A képzés szabályozásának jogi háttere

Az adaptált központi program

- a közoktatásról szóló többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény,
- a szakképzésről szóló többször módosított 1993. évi LXXVI. törvény,
- a gazdasági kamarákról szóló módosított 1999. évi CXXI. törvény,
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. (IV. 1.) törvény,
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló módosított 2003. évi CXXV. törvény,
- az Új Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 10/2006. (II. 16) OGY határozat,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló többször módosított 1/2006.(II. 17.) OM rendelet,
- a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről, valamint a térségi integrált szakképző központ tanácsadó testületéről szóló 8/2006. (III. 23.) OM rendelet,
- az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól szóló 4/2002. (II. 26.) OM rendelet,
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló többször módosított 243/2003. (XII. 17.) Kormány rendelet,
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet,
- a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 2/2005. (III. 1.) OM rendelet,
- a nevelési intézmények működéséről szóló többször módosított 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet,
- a közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről szóló 19/2002. (V. 8.) OM rendelet,
- a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló módosított 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet,
- az oktatási és kulturális miniszter ágazatába tartozó 31 215 02 Népi kézműves szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 20/2008. (VII. 29.) OKM rendelet

alapján készült.

A tanítási-tanulási folyamat szervezése során figyelembe kell venni a szakképző intézményt fenntartó helyi rendelkezéseit, a szakképző intézmény Alapító Okiratában meghatározott, a sajátos nevelési igényű tanulók képzésére vonatkozó tevékenységét, az iskolaszék állásfoglalásait, a gyakorlati képzés megszervezésében közreműködő gazdálkodó szervezet igényeit.

A képzés megszervezéséhez a szakképzést folytató intézmény a jelen általános irányelvekben foglaltak, továbbá a központi programban a tananyagegységekre vonatkozóan leírtak alapján elkészíti a pedagógiai programjának részét alkotó szakmai programját és a meghatározott képzési időre vonatkozó megállapodást a gazdálkodó szervezettel.

A szakképzést folytató intézmény pedagógiai programjában, felnőttképzés esetén képzési programjában megfogalmazza a (Alapító Okiratában rögzítettek szerint) a látássérült tanulók beiskolázására vonatkozó fogadókészségét, a sajátos nevelési igényű tanulók képzésének szükségletekhez igazodó különleges feltételeit, vagyis általában a képzés személyi és tárgyi feltételeit.

Ezen dokumentumokat a szakképző intézmény fenntartója hagyja jóvá.

2. A szakképesítés - elágazás OKJ-ban szereplő és egyéb adatai

A szakképesítés azonosító száma: 31 215 02

A szakképesítés megnevezése: Népi kézműves

Szakképesítések köre:

Szakképesítés - elágazás:

azonosító száma: **31 215 02 0010 31 04**

megnevezése: **Fazekas**

Hozzárendelt FEOR szám: 3729

Szakképzési évfolyamok száma: 3

Elmélet aránya: 30 %

Gyakorlat aránya: 70 %

Szakmai alapképzés (iskolai rendszerben): van

Időtartama (évben vagy félévben): 1,5 év

Szintvizsga (iskolai rendszerben): nem szervezhető

Ha szervezhető, mikor:

3. A képzés szervezésének feltételei

A szakképzést végző köteles biztosítani a fogyatékos személy részére az egyéni fejlesztéséhez a gyógypedagógiai támogatást, valamint a szükséges képzési tartalmak elsajátítását biztosító speciális eszközöket, módszereket, programokat, munkaformákat.

Személyi feltételek

Az elméleti és gyakorlati képzést a közoktatásról szóló többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény 17. §-ában, valamint a szakképzésről szóló, többször módosított 1993. évi LXXVI. törvény 17. §-ában, szabályozott feltételekkel rendelkező pedagógus és egyéb szakember láthatja el.

A képzésben résztvevő szakoktatók, pedagógusok, gyógypedagógusok és egyéb szakemberek a látássérült gyermekek nevelésében, oktatásában jártasak, kell, hogy legyenek. Ismerniük kell a pontírást, olvasást, a gyengén látó/alig látók által használt speciális eszközöket.

A képzésben résztvevő szakemberek:

- szakoktató,
- pedagógus,
- gyógypedagógus,
- gyógypedagógiai asszisztens.

A tanulásszervezésben a tanulócsoportok (osztály, gyakorlati képzési csoport) létszámának kialakítását a többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról 3.számú melléklet I. fejezet (d pont) és a II.fejezet 3.pontjában meghatározottak szerint kell eljárni. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a látássérült tanulót függetlenül attól, hogy a többi tanulóval együtt, vagy külön vesz részt az oktatásban három tanulóként kell számításba venni. Ennek értelmében szegregált oktatás szervezés esetén az elméleti képzés csoportlétszáma (osztály) 9-11 fő, a gyakorlati képzés csoportlétszáma max. 4 fő. Integrált képzés esetén javasolt max. 2 fő látássérült tanulóval számolni (2x3főt jelent).

Tárgyi feltételek

A szakmai elmélet oktatását és a szakképző iskolában folyó gyakorlati képzést a szakképző intézménynek kell megszervezni, amelyhez az alábbiak biztosítása, illetve időszakosan az alábbi intézmények látogatása szükséges:

- **tanterem**
- **könyvtár**
- **néprajzi gyűjteménnyel rendelkező múzeum**
- **üzemlátogatás népi kismesternél**
- **természeti környezet**
- **fazekas szaktanterem**
- **fazekas tanműhely**
- **Néprajzi múzeum stb.**
- **üzemlátogatás egy fazekasműhelyben**

Speciális eszközök:

- olvasó TV,
- nagyítók, világító nagyítók

- asztali lámpák
- nagyított ábrák, minták, fotók
- domború ábrák, térképek
- nagyított, hangos és pontírasos adaptált szakmai anyagok
- speciális rajztábla a domború rajzhoz műanyag fóliával
- mértani testmodellek
- síkidom-készlet
- adaptált mérőeszközök
- pontírógép
- gyengénlátó tanulók esetében 17" vagy inkább 19" és 21" képátlójú, LCD monitor
- szövegnagyító szoftverek (például MAGic 9.3)
- korszerű OCR (karakterfelismerő) program (például Recognita OmniPage)
- vak tanulóknak speciális képernyőolvasó (Jaws for Windows, Windows Eyes)
- Microsoft Office 2007 zökkenőmentesen együttműködik a JAWS képernyő-felolvasó szoftverrel, így az Access adatbázis-kezelővel is
- nagyító képességekkel rendelkező egér
- hangszórók, fejhallgatók

A gazdálkodó szervezetnél folyó szakmai gyakorlati képzéshez szükséges eszközök és felszerelések jegyzékét a szakképzés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet tartalmazza.

A tanulószerveződés alapján végzett gyakorlati képzés tárgyi és személyi feltételeit a gazdálkodó szervezetnél az illetékes területi gazdasági kamara – adott esetben a szakképző iskola bevonásával – ellenőrzi.

Az illetékes területi gazdasági kamara ellenőrzési joga kiterjed a szakképző iskola és a gazdálkodó szervezet közötti megállapodás alapján végzett gyakorlati képzés feltételeinek ellenőrzésére is.

4. A tanulók felvételének feltételei

A képzés megkezdésének szükséges feltételei:

Bemeneti kompetenciák:	a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában. E kompetenciák megszerezhetőek a szakképzést előkészítő évfolyam keretében is.
Iskolai előképzettség:	Vagy nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alapfokú iskolai végzettség
Szakmai előképzettség:	-
Előírt gyakorlat:	-
Elérhető kreditek mennyisége:	-
Pályaalkalmassági követelmények:	szükségesek
Szakmai alkalmassági követelmények:	szükségesek
Egészségügyi alkalmassági vizsgálat:	szükséges

Megjegyzés:

A látássérült tanulók iskolai rendszerű beiskolázásánál komplex szakmai és pályaalkalmassági vizsgálatra kerül sor. A beiskolázás (szakképzést megelőző évfolyamon) egyéni elbírálás alapján történik.

A szakmát tanulónál általában kötelező egészségügyi és munka alkalmassági vizsgálatok mellett, a Pályairányító Csoportban elvégzett komplex pályaalkalmassági vizsgálatok eredményei és az iskola véleménye (fejlettségi szint, fejlesztés várható üteme, alapvető személyiségjegyek, esetleges személyiségzavarok stb.) egyaránt javasolt. A komplex egészségügyi, pedagógiai, pszichológiai vizsgálatok adják a szakképesítésre való alkalmasságot, rögzítő véleményt.

A Látásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ (1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.) szakvéleménye alapján dönt a képző intézmény a tanulók felvételéről.

5. A szakképesítés - elágazás munkaterülete

A szakképesítés - elágazással legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás:

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	FEOR megnevezése
3729	Egyéb művészeti foglalkozások

A szakképesítés munkaterületének rövid, jellemző leírása:

Kialakítja fazekas szakmai arculatát
Munkavégzéshez kialakítja műhelyét, bemutatótermét és folyamatosan karbantartja
Felveszi a megrendelést, vagy saját örömeire alkot
A fazekas késztermékeket eladásra előkészíti
Raktározza az alapanyagot, a félkész terméket és a készárut
Értékesíti a kész fazekas terméket
Adminisztratív tevékenységet végez
A fazekas termékeket elkészíti

A szakképesítéssel rokon szakképesítések	
azonosító száma	megnevezése
-	

6. A képzés célja

A szakképesítés munkaterületéhez tartozó legjellemzőbb munkakörök, foglalkozások betöltéséhez szükséges kompetenciák elsajátítása.

A cél elérése érdekében el kell sajátítani a munkakörben elvégzendő feladatokat, ki kell alakítani az azokhoz szükséges tulajdonságokat (alkalmazott szakmai ismeretek, szakmai készségek, képességek, személyes, társas és módszerkompetenciák).

A látássérültek szakképzésének célja továbbá a munkaerő-piaci igényeket kielégítő szakmai tudáson túl a többségi társadalomba beilleszkedő, önálló életvitelre alkalmas személyiség kialakítása. Ennek érdekében a látássérülés súlyosságát, valamint a csatlakozó sérüléseket figyelembe véve az alábbi rehabilitációs tényezőkre kell tekintettel lenni:

- A látássérült személy szerezzon piacképes tudást és munkakészséget, melyek lehetővé teszik az elsődleges vagy másodlagos munkaerő-piaci elhelyezkedést,
- A látássérült személy lehetőség szerint váljon önállóvá az ismeretszerzés, a közlekedés, az önkiszolgálás és életvesztés területein,
- A látássérült személy bírjon a szükséges szociális készségekkel, legyen képes megfelelő közösségi kontaktusok kialakítani a munkahelyen és a lakókörnyezetben.

Ezért a szakmaképzésen túl speciális feladatként jelentkezik az önálló ismeretszerzésben a Braille írás-olvasás, a számítógép eszközszerű használata, a tájékozódás és mindennapi tevékenységek tanítása, valamint a látásnevelés.

A képzés során a tanulóban tudatosodjon az, hogy sérülésének megfelelően milyen segédeszközökre és munkakörülményekre van szüksége a színvonalas munkavégzéshez.

7. A szakképesítés - elágazás követelménymoduljai

A szakmai követelménymodulok felsorolása:

A látássérült tanulók teljesítménye egyéni látásállapotuk miatt eltérhet az ép látású tanulóktól elvárt teljesítménytől. Ezért a látásra feltétlenül támaszkodó feladat- és tulajdonságprofilok esetében a speciális megsegítés szükségességét külön jelöljük (*, szöveges beírás).

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1004-06 Népi kézműves vállalkozás működtetése

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Folyamatosan bővíti szakmai művészeti ismereteit
Hagyományőrző rendezvényeket látogat
Gyűjtő és kutatómunkát végez, megfelelő forrásanyagot, néprajzi szakirodalmat tanulmányoz
Reprodukáló rajzokat készít* (mintát készít)
A reprodukciós rajzokat átdolgozza és alkalmazza az igényeknek megfelelően*(a mintát átdolgozza és alkalmazza az igényeknek megfelelően
Mintagyűjteményt*, ill. sablongyűjteményt készít (látásteljesítménynek megfelelő formában)
Egyedi darabokat készít a hagyományokon alapuló technikák és motívumkincs felhasználásával
Szellemi tevékenységet végez
Szakirányú továbbképzéseken vesz részt
Szakirodalmat tanulmányoz
Kiállításon terméket bemutat, véleményeztet
Piackutatást végez*
Reklámtevékenységet folytat* látó segítővel
Meghatározza a célközönséget
Megteremti a munkafeltételeket* látó segítővel
Beszerzi a jó minőségű gépeket, eszközöket* látó segítővel
Gondoskodik a műhely és az eszközök tisztántartásáról, karbantartásáról
Alkalom szerint gondoskodik a megfelelő alapanyag és eszközök előállításáról
Munka-, tűz- és egészségvédelmi előírásokat betart
Biztosítja a műhely ideális megvilágítását, fűtését és szellőztetését
Gondoskodik a műhely és az eszközök tisztántartásáról
Gondoskodik az alapanyag, a készáru, a hulladék, a veszélyes hulladék, a kiegészítő eszközök és anyagok szakszerű elhelyezéséről látó segítővel
Alkalmazza vállalkozási ismereteit
Mégfogalmazza, meghatározza a feladatot
Alkotómunkát végez
Szükség szerint egyeztet a megbízóval, társtervezővel
Anyagot, információt gyűjt a munkájához
Vázlatot készít* (vak tanuló esetében domború formában)
A hagyományos formakincs ismerete alapján az anyag, a forma a funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazza
Kivitelezői koncepciót alakít ki
Kivitelezői műhelyrajzot*, ill. domborúrajzot készít
Kivitelezési instrukciókkal látja el a tervdokumentációt

Alapanyag szükségletet számít
 Mintadarabot készít
 Tájékozódik az alapanyagok beszerzési lehetőségekről
 Felveszi a kapcsolatot a kereskedőkkel, kiválasztja az árban és minőségben legmegfelelőbb alapanyagot, árajánlatot kér rá
 Költségkalkulációt készít, árkalkulációt készít
 Véleményezteteti és elfogadtatja a megrendelővel az elképzelését
 Egyezteteti az árat és a határidőt a megrendelővel
 Elvégzi az esetleges módosításokat
 Visszaigazolja az írásbeli megrendelést
 Beszerzi, megvásárolja, az alapanyagokat
 A termékre ráhelyezi a kötelező információkat
 Gondoskodik a késztermék csomagolásáról
 Zsúrizteti az alkotásokat, terméket
 Leszállítja, vagy leszállíttatja, átadja a kész árut
 Garanciát vállal a munkájára, reklamáció esetén vállalja a hibák javítását
 Kialakítja a raktári rendet
 Tárolja a gyártott és félkész termékeket
 Gondoskodik a raktár rendszeres szellőztetéséről, kártevők elleni védelméről
 Raktári nyilvántartást vezet* (számítógéppel és beszélőprogrammal)
 Címkezi a terméket*(brailleban és síkírásban látó segítséggel)
 Előkészíti szállításra
 Számlát készít*(látó segítséggel)
 Ellenőrzi a fizetés teljesítését
 A teljes körű könyvelésről gondoskodik* (számítógéppel és beszélőprogrammal)
 Házipénztár kezelést végez*(látó segítséggel)
 Nyomon követhető módon adminisztrálja az alapanyag és a készáru mozgását
 Évente leltárt készít
 Szerződéseket köt, szállító leveleket í* (látó segítséggel elektronikus formában)
 Reklám anyagokat készít
 Munkáltatói jogkört gyakorol, alvállalkozói, beszállítói kapcsolatokat hoz össze*(látó segítséggel)
 Alapanyagok, eszközök, gépek folyamatos rendszerezése, karbantartása
 Napi általános takarítást végez
 Állagvédelem, gomba és rágcsáló elleni védelem
 Rendszeres molyirtásról gondoskodik
 Szükség esetén megfelelő felújítási munkát végeztet

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- C A művészettörténet stíluskorszakainak szellemi, tárgyi sajátosságai
- B A néprajz és a népművészet alapfogalmai
- C Az egyén, a közösség és a kultúra viszonya
- C A kultúrák és a társadalmi rétegek stílusainak kapcsolata
- B Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezetének és tárgykultúrájának változásai
- A A magyar és a nemzetiségek hagyományainak, valamint legjellemzőbb tájegységeinek motívum- és formakincse
- C A tárgyak és a szokások korba és környezetbe illesztése, azok egymásra hatása

- 5 A megismert motívum- és formakincs a funkcióknak megfelelő kiválasztása, kreatív alkalmazása
- B A múzeumi és egyéb állandó, időszakos kiállítások anyaga, alkotói
- C Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások
- B Az elkészült munkák kiállításra, zsűrizésre való előkészítése
- C Különböző sajátos tartalmak és reprodukciós munkák elvégzéséhez elvont ábrázolási módok használata*
- B Vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű, következetes használata*(látásteljesítmény függvényében)
- A A sajátos formák és minták alkalmazásának szabályai (hagyományörzés, ápolás), a különböző képi elemek újszerű, modern felhasználási lehetőségei*
- B Vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű, következetes használata* (látásteljesítmény függvényében)
- A A rajz és műhelyrajzok*(domborúrajzok) különböző technikái, minták készítése és használatuk
- C Természeti formák: növények, állatok megjelenítése
- B A díszített felülethez a természeti formák megfelelő arányú alkalmazása
- B Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése
- B Konkrét feladat önálló elkészítése (reprodukáló, hagyományos mintakincs és formai feladatnak megfelelő alkalmazása, javítás elvégzése)
- A A műhely (esetenként a műterem, bemutatóterem) és a műhelyfelszerelések kialakításának szempontjai
- B A vállalkozás létrehozásának gyakorlati feladatai
- A A tevékenységhez szükséges tárgyi feltételek kialakításának szempontjai
- A Technikai, technológiai alapismeretek
- A Alapanyagok, beszerzési források
- A Munkavédelmi előírások
- A Egészség- és balesetvédelmi előírások
- B Környezetvédelmi előírások
- C A piackutatás és marketing alapjai
- C A finanszírozás lehetőségei
- C Az üzleti terv tartalma, felépítése
- C A különböző vállalkozási formák jellemzői
- C Az üzleti élet protokoll szabályai
- C A szerződésekhez kapcsolódó szabályok, előírások
- B A zsűriztetéshez és a szerzői joghoz kapcsolódó szabályok
- B A munkaszerződések megkötése, felbontására vonatkozó előírások, szabályok
- C Pénzügyi és munkajogi szabályok
- C Megrendelői igények, társamesterségek
- B A költségvetés alapelemei
- C A munka ütemezésének és költségtervezésének módja
- C A feladat elvégzésének technológiája által meghatározott határidők tervezése
- C Dokumentációs és adminisztrációs alapismeretek
- B A vállalkozás szervezésének gyakorlati teendői
- A A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban
- A A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jeleinek és pontos használatuk*
- A A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok
- B Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak* (ill. mintáinak) elkészítése

- B Alapanyag kiválasztásának és felhasználásának szempontjai
- C Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok, előkészítése, alkalmazása
- C A technológiai folyamatok előkészítése
- A A balesetmentes munkavégzés biztosítása

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 4 Olvasott köznyelvi szöveg megértése
- 3 Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban
- 3 Kézírás* (ill. braille írás, gépirás)
- 4 Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
- 5 Köznyelvi beszédképesség
- 5 Olvasott szakmai szöveg megértése
- 4 Szakmai nyelvi írásképesség, fogalmazás írásban
- 4 Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 5 Szakmai nyelvű beszédképesség

Személyes kompetenciák:

- Kézügyesség
- Stabil kéztartás
- Mozgáskoordináció (testi ügyesség)
- Elhivatottság, elkötelezettség
- Fejlődőképesség, önfejlesztés
- Felelősségtudat
- Kitartás
- Megbízhatóság
- Önállóság
- Döntésképeség
- Önfegyelem
- Pontosság
- Szervezőképesség
- Szorgalom, igyekezet
- Terhelhetőség

Társas kompetenciák:

- Kapcsolatteremtő készség
- Kezdeményezőképeség
- Határozottság
- Visszacsatolási készség
- Kommunikációs rugalmasság
- Prezentációs készség
- Kompromisszumképeség
- Konfliktusmegoldó készség

Módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Logikus gondolkodás
- Rendszerező képesség
- Kreativitás, ötletgazdagság
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Új ötletek, megoldások kipróbálása
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)
Információgyűjtés
Problémamegoldás, hibaelhárítás
Tervezési készség
Értékelés
Kontroll (ellenőrző képesség)
Módszeres munkavégzés
Gyakorlatias feladatértelmezés
Körütekintés, elővigyázatosság
Figyelem-összpontosítás
Figyelemmegosztás
Eredményorientáltság

A szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1008-06 Fazekas termékek készítése

A szakmai követelménymodul tartalma:

Feladatprofil:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt
Cserépedényt készít
A fazekaskorongra helyezi az agyagot, középre fogja
Felhúzza az edényfalat, agyagedényt készít
Az elkészült agyagedényt leveszi a fazekaskorongról
Nyers retusálást végez
A kész agyagedényt szükség szerint fülezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi, vagy díszíti
A kész agyagedényt megszáritja
Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti
Végső retusálást, tisztítást végez

Tulajdonságprofil:

Szakmai kompetenciák:

A típus megjelölésével a szakmai ismeretek:

- C A fazekasság kialakulásának története, fejlődése
- C Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig
- A A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyének kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig
- A A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyokban
- A A kivitelezési- és műhelyrajz* (ill. domborúrajz) készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk
- B A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai
- A A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok
- B A népi kézműves fazekasság helye és kapcsolatai a teljes körű agyagművességben
- A A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra
- B A népi kézműves fazekasság eszközei, története és használata

- B Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak* (ill. domborúrajzainak) elkészítése
- C Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése* (látásteljesítménynek megfelelő formában)
- B A népi kézműves fazekassághoz felhasználható természetes alapú nyersanyagok tulajdonságai és felhasználása
- A A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai
- A Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete
- A A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása
- B A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése
- A A technológiai folyamatok előkészítése
- A A balesetmentes munkavégzés biztosítása
- A A tervek, műhelyrajzok* (ill. domborúrajzok) megértése és értelmezése
- B Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása
- B Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása
- A A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása
- A A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata
- A A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása
- A A fazekaskorong használata
- A A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)
- B A népi kézműves fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása fazekas munkákon
- A A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése
- A A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése*(munkákat égetéshez szakoktató segítségével a kemencébe helyezi)
- A A befejező munkálatok elvégzése
- B A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése

A szint megjelölésével a szakmai készségek:

- 4 Olvasott köznyelvi szöveg megértése
- 3 Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban
- 3 Kézírás* (ill. braille írás)
- 4 Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
- 5 Köznyelvi beszédképesség
- 5 Olvasott szakmai szöveg megértése
- 4 Szakmai nyelvi írásképesség, fogalmazás írásban
- 4 Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 5 Szakmai nyelvű beszédképesség

Személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Erős fizikum
- Hallás
- Szaglás
- Tapintás
- Egyensúlyérzékelés
- Térlátás

Arányérzék
 Kézügyesség
 Elhivatottság, elkötelezettség
 Fejlődőképesség, önfejlesztés
 Felelősségtudat
 Kitartás
 Önállóság
 Önfegyelem
 Pontosság
 Rugalmasság
 Szorgalom, igyekezet
 Terhelhetőség

Társas kompetenciák:

Kapcsolatteremtő készség
 Interperszonális rugalmasság
 Udvariasság
 Kezdeményezőkézség
 Határozottság
 Meggyőzőkézség
 Konszenzuskészség
 Motiválhatóság
 Tolerancia
 Tömör fogalmazás készsége
 Kommunikációs rugalmasság
 Prezentációs készség
 Kompromisszumkézség
 Konfliktusmegoldó készség

Módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség
 Rendszerező képesség
 Kreativitás, ötletgazdagság
 Ismeretek helyénvaló alkalmazása
 Új ötletek, megoldások kipróbálása
 Felfogóképesség
 Problémamegoldás, hibaelhárítás
 Tervezési készség
 Kontroll (ellenőrző képesség)
 Lényegfelismerés (lényeglátás)
 Rendszerekben való gondolkodás
 Gyakorlatias feladatértelmezés
 Figyelem-összpontosítás
 Nyitott hozzáállás

A 31 215 0010 31 01 azonosító számú, Fazekas megnevezésű szakképesítés - elágazás szakmai követelménymoduljainak	
azonosítója	megnevezése
1004-06	Népi kézműves vállalkozás működtetése
1008-06	Fazekas termékek készítése

8. A képzés szerkezete

A 31 215 02 0010 31 04 azonosító számú, Fazekas megnevezésű szakképesítés - elágazás
időterve

1. szakképzési évfolyam Heti maximális óraszám

	Kötelező sáv												Szabad sáv										2 +1											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
1.	061sl/3.0/1004-07	061sl/1.0/1004-07	061sl/2.0/1004-07	061sl/1.0/1008-07	061sl/4.0/1004-07	061sl/2.0/1008-07											X																	
2.																	X																	
3.																	X																	
4.																	X																	
5.																	X																	
6.																	X																	
7.																	X																	
8.																	X																	
9.																	X																	
10.																	X																	
11.																	X																	
12.																	X																	
13.																	X																	
14.																	X																	
15.																	X																	
16.																	X																	
17.																	X																	
18.																	X																	
19.																	X																	
20.											X																							
21.											X																							
22.											X																							
23.											X																							
24.											X																							
25.											X																							
26.											X																							
27.											X																							
28.											X																							
29.											X																							
30.											X																							
31.											X																							
32.											X																							
33.											X																							
34.											X																							
35.											X																							
36.											X																							

Megjegyzés:

Az időterv 36 hétre átlag heti 35 órával tervezett. Az időtervben jelzett óraszámok kiegészülnek:

- *az 1. szakképzési évfolyamon a kötelező összefüggő nyári gyakorlat óraszámával, melynek javasolt időtartama maximum 90 óra (heti 5x6=30 óra időkerettel számolva),*
- *a látássérültek számára kötelező egészségügyi és pedagógiai (re) habilitációs célú óraszámokkal (a hatályos Kt. rendelkezése szerint)*

A szakmai program készítésekor az időtervben feltüntetett szabad sávot kötelező kitölteni új tananyagegységekkel, és/vagy a központi programban szereplő kötelező tananyagegységek időkeretének növelésével. Új tananyagegységek lehetnek:

- *a 0001-06 azonosító számú, a vállalkozások alapítása, működtetése, átszervezése, megszüntetése” megnevezésű szakmai követelménymodul alapján készült tananyagegységek*

0001-06 A vállalkozások alapítása, működtetése, átszervezése

- *ECDL 2 Operációs rendszerek*
- *Egyéni rehabilitáció (személyre szabott sérülésspecifikus korrekciók: tájékozódás, látásnevelés, mindennapi tevékenységek, mozgásterápiák)*
- *Szakmai gyakorlatok – egyéni fejlesztés*
- *Munkavállalási ismeretek*
- *Munkába állítás támogatása*
- *Szakmai kommunikáció*
- *Számítástechnikai alapismeretek (szoftveres)*
- *Hagyományos közismereti tantárgyak, tananyagok, (Lemorzsolódást megelőző tantárgyi korrekciók, vagy továbbtanulásra felkészítés)*
- *Idegen nyelv*
- *Egészséges életmódra nevelés*
- *Kötelező tananyagegység időkeretének növelése (szükség esetén)*

További új tananyagegységként a helyi igényeknek megfelelők is alkothatók.

Megjegyzés:

Az időterv 36 hétre átlag heti 35 órával tervezett. Az időtervben jelzett óraszámok kiegészülnek:

- *az 2. szakképzési évfolyamon a kötelező összefüggő nyári gyakorlat óraszámával, melynek javasolt időtartama maximum 90 óra (heti 5x6=30 óra időkerettel számolva),*
- *a látássérültek számára kötelező egészségügyi és pedagógiai (re) rehabilitációs célú órákkal (a hatályos Kt. Rendelkezése szerint)*

A szakmai program készítésekor az időtervben feltüntetett szabad sávot kötelező kitölteni új tananyagegységekkel, és/vagy a központi programban szereplő kötelező tananyagegységek időkeretének növelésével.

Új tananyagegységek a tanulók összetételének megfelelően az alábbiakból választható:

- *a 0001-06 azonosító számú, „A vállalkozások alapítása, működtetése, átszervezése, megszüntetése” megnevezésű szakmai követelménymodul alapján készült tananyagegységek*
- *ECDL 2 Operációs rendszerek*
- *Egyéni rehabilitáció (személyre szabott sérülésspecifikus korrekciók: tájékozódás, látásnevelés, mindennapi tevékenységek, mozgásterápiák)*
- *Szakmai gyakorlatok – egyéni fejlesztés*
- *Munkavállalási ismeretek*
- *Munkába állítás támogatása*
- *Szakmai kommunikáció*
- *Számítástechnikai alapismeretek (szoftveres)*
- *Hagyományos közismereti tantárgyak, tananyagok, (Lemorzolódást megelőző tantárgyi korrekciók, vagy továbbtanulásra felkészítés)*
- *Idegen nyelv*
- *Egészséges életmódra nevelés*
- *Kötelező tananyagegység időkeretének növelése (szükség esetén)*

További új tananyagegységként a helyi igényeknek megfelelők is alkothatók.

Megjegyzés:

Az időterv 32 hétre átlag heti 35 órával tervezett. Az időtervben jelzett óraszámok kiegészülnek látássérültek számára kötelező egészségügyi és pedagógiai (re) rehabilitációs célú óraszámokkal (a hatályos Kt. rendelkezése szerint)

A szakmai program készítésekor az időtervben feltüntetett szabad sávot kötelező kitölteni új tananyagegységekkel, és/vagy a központi programban szereplő kötelező tananyagegységek időkeretének növelésével. Új tananyagegységek lehetnek:

- a 0001-06 azonosító számú, „A vállalkozások alapítása, működtetése, átszervezése, megszüntetése” megnevezésű szakmai követelménymodul alapján készült tananyagegységek*
- ECDL 2 Operációs rendszerek*
  - Egyéni rehabilitáció (személyre szabott sérülésspecifikus korrekciók: tájékozódás, látásnevelés, mindennapi tevékenységek, mozgásterápiák)*
  - Szakmai gyakorlatok – egyéni fejlesztés*
  - Munkavállalási ismeretek*
  - Munkába állítás támogatása*
  - Szakmai kommunikáció*
  - Számítástechnikai alapismeretek (szoftveres)*
  - Hagyományos közismereti tantárgyak, tananyagok, (Lemorzsolódást megelőző tantárgyi korrekciók, vagy továbbtanulásra felkészítés)*
  - Idegen nyelv*
  - Egészséges életmódra nevelés*
  - Kötelező tananyagegység időkeretének növelése (szükség esetén)*

További új tananyagegységként a helyi igényeknek megfelelők is alkothatók.

A 31 215 02 0010 31 01 azonosító számú, Fazekas megnevezésű szakképesítés - elágazás szakmai követelménymoduljaihoz rendelt tananyagegységek időterve

A tananyagegység						
sorszám	azonosítója	megnevezése	óraszám			
			elméleti	elmélet- igényes gyakorlati	gyakorlati	összes
1	061sl/1.0/1004-07	Általános művészeti alapismeretek	144	0	54	198
2	061sl/2.0/1004-07	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek	72	0	0	72
3	061sl/3.0/1004-07	Népi kézműves szakmai elmélet	36	54	0	90
4	061sl/4.0/1004-07	Népi kézműves szakmai gyakorlat	0	72	18	90
5	061sl/5.0/1004-07	Népi kézműves szakmai munka- és környezetvédelmi ismeretei	0	32	0	32
6	061sl/1.0/1008-07	A fazekasság szakmai elmélete	564	0	0	564
7	061sl/2.0/1008-07	A fazekasság szakmai gyakorlata	0	0	1554	1554
Mindösszesen óra:			816	158	1626	2600

Megjegyzés:

Az elméletigényes gyakorlati órák a tanár szempontjából elméletnek, a tanuló szempontjából gyakorlatnak számítanak, tehát ezt az időt a képzési időből a gyakorlatra fordított időként kell figyelembe venni.

9.A szakképesítés - elágazás vizsgáztatási követelményei

A szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Iskolai rendszerű szakképzés esetén:

Az utolsó szakképző évfolyam eredményes elvégzése, amely egyenértékű a modulzáró vizsga eredményes letételével

A szakmai vizsga részei:

1. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1004-06 Népi kézműves vállalkozás működtetése

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Népi kézműves vállalkozás működtetése, a népi kézműves szakma alapjai
(komplex tételsor)

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
szóbeli

Időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat 100%

5. vizsgarész

A hozzárendelt szakmai követelménymodul azonosítója és megnevezése:

1008-06 Fazekas termékek készítése

A hozzárendelt 1. vizsgafeladat:

Vizsgaremek bemutatása

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
szóbeli

Időtartama: 30 perc

A hozzárendelt 2. vizsgafeladat:

Legalább 3 db, 20 cm magas, egyforma fennálló edény (pl. köcsög), valamint 1 db lapos edény (pl. tál) készítése fazekas korongon. Vizsgaremek bemutatása. Mintagyűjtemény, műhelyrajzok bemutatása* (Vakoknak domború műhelyrajzok és a felhasznált sablongyűjtemény bemutatása, alig látóknak és gyengén látóknak látásteljesítménynek megfelelő formájú mintagyűjtemén) bemutatása.

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
gyakorlati

Időtartama: 240 perc

A hozzárendelt 3. vizsgafeladat:

Vizsgadolgozat megvédése

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
szóbeli

Időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A hozzárendelt 4. vizsgafeladat:

Fazekas költségszámítás és fazekas rajzok készítése (teszt)* (Vakoknak domború, aliglátóknak és gyengénlátóknak nagyobb méretű, erősebb nyomatékú fazekas rajzok készítése (teszt)

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:
írásbeli*

Időtartama: 120 perc*

A hozzárendelt 5. vizsgafeladat:

A fazekasság szakmatörténete, technológiái, anyagai és biztonságtechnikája

A hozzárendelt jellemző vizsgatevékenység:

szóbeli

Időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgarészben az egyes feladatok aránya:

1. feladat	40%
2. feladat	20%
3. feladat	20%
4. feladat	10%
5. feladat	10%

A szakmai vizsga értékelése %-osan

A 31 215 02 0010 31 04 azonosító számú, Fazekas megnevezésű szakképesítés - elágazáshoz rendelt vizsgarészek és ezek súlya a vizsga egészében

1. vizsgarész: 30

5. vizsgarész: 70

A szakmai vizsgarészek alóli felmentés feltételei

A szakképesítéshez rendelt vizsgarészek valamelyikének korábbi teljesítése

A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai

A jelenleg hatályos szakképzési törvény, valamint a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló módosított 20/2007.(V. 21.) SZMM rendelet 5.§(4) rendelkezései értelmében a sajátos nevelési igényű vizsgázó kérelmére, fogyatékossága miatt a vizsgafeladat a vizsgabizottság döntése alapján eltérő vizsgatevékenységgel, illetve időtartammal is teljesíthető. A vizsgabizottság döntéséről határozatot hoz, amelyet a rendelet 1. számú mellékleteként kiadott törzslapba be kell jegyezni

* Szóbeli vizsga

A látássérült tanuló, az előre elkészített, megfelelő módon adaptált (vizsgaelnökkel érvényesített) tételekből húz. A tanuló látássérülése mértékétől függően a felkészülő asztalnál megfelelő segédeszközök (például: CCTV, nagyító, asztali lámpa, pontírógép, számítógép stb.) használatával dolgozza ki a húzott tételt.

* A vizsga időtartamára célszerű a központi programban előírt maximális időt tervezni (szükség esetén meghosszabbítható). A vizsgára szánt idő látássérült tanulók esetében meghosszabbítható, a vizsgakérdés szövege többször felolvasható. Megnöhet a szóbeli közlés mennyisége.

10. Egyéb feltételek, információk, beszámítható előzetes tanulmányok

„A fogyatékossgal élő részére a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott szakmai alkalmassági és pályaalkalmassági, valamint az egészségügyi alkalmassági követelmények figyelembevételével biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a kötelezettségeit. A fogyatékossg alapján, a fogyatékossgal élőket mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól, szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy típusa, illetőleg szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz (írógép, számítógép stb.) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. A mentesítésről iskolai rendszerű szakképzés esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság, iskolarendszeren kívüli szakképzés esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság véleményének hiányában a felülvizsgáló orvos véleménye alapján a szakmai vizsgabizottság dönt. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a bizonyítvány által tanúsított szakképesítés megszerzéséhez szükséges követelmények alóli felmentéshez.” /Szakképzési törvény 11.§(6)/
A beszámítható előzetes tanulmányok meghatározásakor az „Útmutató a Népi kézműves szakképesítés képzéséhez beszámítható előzetes tudás felméréséhez” c. dokumentumban foglaltak szerint kell eljárni.

11. Módszertani ajánlás a látássérült tanulók szakmai képzéséhez

A látássérültek pedagógiai szempontú csoportosítása

Látássérültnek tág értelemben azt a személyt tekintjük, akinek látóképessége az ép látáshoz viszonyítva olyan mértékben csökkent, hogy csak adaptált tárgyi és személyi környezetben, speciális módszerek és eszközök segítségével képes optimálisan fejlődni, ismereteket szerezni, feldolgozni, tanulni. A látássérülés súlyossági fok szerint lehet vakság, alig látás, gyengénlátás.

A **vakok** csoportjába azok tartoznak, akik fényt sem érzékelnek, vizusuk: **0**.

A látóképesség hiánya nagymértékben korlátozza a közvetlen ismeretszerzést, a képzetek fogalma eltér a látókétól. Mozgáslehetőségük korlátozott sztereotip mozgások is kialakulhatnak. A vakság követelményeként személyiség-fejlődési, illetve szocializációs problémák is jelentkezhetnek. A vakság kihatásai megelőzhetőek, csökkenthetőek. Kiemelt fejlesztési célok: tapintás, hallás, mozgás-, tájékozódási-, emlékezet és kommunikációs képességek. Az Írásos ismeretszerzés a Braille-féle pontírásra épül.

Speciális feladatok: mozgás és tájékozódás fejlesztése; a tapintásra és hallásra épített fogalomalkotás feltételeinek biztosítása; téves, hiányos fogalmak korrekciója; a rossz testtartás megelőzése, korrekciója; negatív személyiségjegyek kialakulásának megelőzése, korrekciója.

Az **aliglátók** látásélessége, vizusa 0-tól a 10% látásmaradványig terjed, vagy lehet ennél jobb, de az esetleges nagyfokú látásszürkület, vagy egyéb csatlakozó szembetegség akadályozhatja a vizuális megismerést. Az aliglátók nagy többsége tartós vizuális információ felvételre nem képes, bár a síkírást speciális segédeszközök segítségével elsajátíthatja. A látás felhasználása fejleszthető, a látássérülés kihatásai (pl. mozgáskoordináció zavar, magatartásproblémák) csökkenthetőek, illetve megelőzhetőek.

Speciális feladatok: a látásmaradvány optimális felhasználására nevelés; a mozgás és tájékozódás fejlesztése.

Kiemelt fejlesztési cél: a tapintás és hallás maximális kihasználása a megismerésben, a fogalomalkotásban.

A **gyengénlátók** csoportjába tartozók szemészetileg korrigált jobbik szemén a 10-től 33%-os látásmaradvány mellett, esetleges nagymértékű a látótér szűkülete, vagy progrediáló (romló) a myopiája (rövidlátása). A vizuális megismerés akadályozottsága következtében zavar lehet a téri tájékozódás, a látás-mozgás összerendezettség terén, jellemezheti a gyengénlátót mozgásos ügyetlenség a finom mozgások terén. Nevelésük, oktatásuk megfelelő feltételek és segédeszközök igénybevétele mellett vizuális megismerésre is épül. Tantermeikben a berendezés (pl. állítható asztallapok), a megvilágítás, a speciális szemléltető és taneszközök, optikai segédeszközök segítik a nevelési célok, feladatok megvalósítását.

Speciális feladatok: látásnevelés, a tájékozódás és mozgáskészség fejlesztése, a fogalomalkotáshoz szükséges lehetőség szerint valamennyi érzékszerv által közvetített szemléltetés biztosítása.

Általános alapelvek

A szakmai képzés

Látássérültek nevelése-oktatása során fokozott mértékben szükséges alkalmazkodni az egyéni adottságokhoz – gyakoribb az egyéni vagy kicscsoportos foglalkozás. A feladatokat kisebb lépésekre kell bontani – saját fejlődési ütemüknek megfelelő tapasztalási és gyakorlási lehetőséget kell biztosítani. - Csoportbontásban négy tanuló alkothat egy tanulói csoportot. - A gyengénlátó/aliglátó tanulók többnyire látásukra támaszkodva sajátítják el az ismereteket, munkafolyamatokat, de a látásmaradvány megfelelő felhasználására nem minden tanuló képes. Van, aki a közeli munkát látására támaszkodva végzi, például myop (rövidlátó)

körképpel rendelkező tanulók azonban a közeli jó látásuk ellenére nagyobb térben bizonytalanul tájékozódnak. Éppen ezért meg kell figyelni, hogy a fiatal hogyan tevékenykedik közeli munkánál, közvetlen környezetében és az oktatás egyéb színterein (tanműhely, szaktanterem, osztályterem).

A **differenciált egyéni foglalkozás** eredményeképpen a tanulók saját tapasztalatok alapján képesek megfelelő következtetések levonására, a tapasztalatok felhasználására.

A látássérült fiatal számára lényeges a megfelelő helyet megtalálni az osztályteremben. A vele való egyeztetés során kiderül, hogy esetleges látásmaradványának kihasználásához milyen fényviszonyok a legalkalmasabbak.

A látássérült tanuló órai jegyzetelése történhet Braille-formában pontírógép használatával (gépzaj enyhítése gumi, filc alátéttel). A táblára írt, az írásvetítőn, képernyőn megjelenő vizuális információk nem jutnak el a tanulóhoz, tehát valakinek – a tanárnak, diáktársnak – érthetően követhető tempóban diktálni kell.

A tanulók szívesen használnak diktafont, amiből otthon készítenek írásos jegyzeteket. A tanuló dolgozhat az osztályban elhelyezett képernyőolvasó programmal ellátott számítógéppel vagy saját lappal. Az órai együttműködés fontos kelléke a tankönyv, szükség esetén megoldható szkennelt tankönyv használatával.

Az integráltan tanuló látássérülteknél gyakran jelent problémát a tanárok számára az ellenőrzés, ez történhet gyakoribb feleltetéssel, írásban (Braille) és az elkészített dolgozat felolvasásával. A legfontosabb témazáró dolgozatok átírására igénybe vehető az utazótanárok segítsége is. Egyre gyakrabban használnak tesztformájú felméréseket.

Vak, vagy aliglátó tanulóknál az oktatás folyamán a megismerés fő útja a hallás és a tapintás. A beszéd kiemelt szerepet kap az oktatásban, de ez minőségileg közvetett érzékelést jelent (valamit elmondunk, elmesélünk). A közvetlen érzékelésre tapintás útján kerül sor.

A gyengénlátók és aliglátók tanításában a látás vezető szerepe érvényesül. Az egyéni látásteljesítménynek és fényigénynek megfelelő világítástechnikai és optikai segédeszközöket alkalmazunk. A tanulók gyakran szemüveg mellett különböző típusú nagyítókat használnak.

Fokozott mértékben szükséges alkalmazkodni az egyéni adottságokhoz, ezért az egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás az elfogadott a látássérültek oktatásában, képzésében. A gyakorlást igénylő feladatokat kisebb lépésekre kell bontani, egyéni fejlődési ütemnek megfelelően.

Vak tanulóknál a látásos utánzás teljes hiánya miatt a munkafolyamatok lépéseit egyénileg, kézvezetéssel kell megtanítani.

A látássérült tanulónak az oktatás folyamán minden megismerendő tárgyat a kezébe kell adni, felhívni a figyelmét a tárgy jellegzetes jegyeire, valamint kellő időt biztosítani a tárgy „tapintásos képének” kialakítására.

A gyengénlátó és aliglátó tanulók többnyire látásukra támaszkodva sajátítják el az ismereteket, munkafolyamatokat. Törekedjünk arra, hogy a gyengénlátó (esetenként aliglátó) tanulók is használják fel tapintásukat látásuk ellenőrzésére, de fokozott látási kontrollal ellenőrizzék is munkamozdulataikat.

Az egyes eszközök használatának megtanításában aprólékosan kidolgozott, fokozatosságot elve érvényesüljön. A helyes használati mód megmutatása, bemutatása, kézbeadás, a munkamozdulat megmutatása egyénileg történjék, a tanuló mellett vagy mögött állva.

A mértani szerkesztéseknél a feladat megértését, követését (modellen, domború ábrán stb.) kívánjuk meg a tanulóktól.

A manuális tevékenységek (például: anyagalakítás, mérés, anyagvizsgálat stb.) a látássérült (elsősorban vak) tanulóknak gyakran okoznak nehézséget (méretek betartása, arányosság, szabályosság stb.). Ezeknél a munkafolyamatoknál, speciálisan átalakított szerszámokat, munkaeszközöket használnak.

Az elméleti és gyakorlati ismeretanyag elválaszthatatlan – a gyakorlati ismeretek köré kell csoportosítani az elméleti anyagot. A tanulói tapasztalatok hiányában alkalmazhatóak

hangfelvételek, videofilmek, TV adások, kiállítások, üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások során szerzett információk.

A műhelyek, szaktantermek megismertetésére, és azokban való biztonságos tájékozódás elsajátítására nagy gondot kell fordítani. Fokozottan kell ügyelni a munkahelyi rend betartására. A munkafegyelem kialakítása hangsúlyos, a saját és a társak munkájáért érzett felelősség nélkülözhetetlen feltétel.

A **differenciált egyéni foglalkozás** eredményeképpen a tanulók saját tapasztalatok alapján képesek megfelelő következtetések levonására, a tapasztalatok felhasználására.

Az egyes eszközök használatának megtanításában aprólékosan kidolgozott fokozatosságot kell alkalmazni. A helyes használati mód megmutatása, bemutatása, kézbeadás, a munkamozdulat megmutatása egyénileg történjék a tanuló mellett vagy mögött állva. A szerszámok kifogástalanok legyenek, szűrő és vágószerszám használatakor fokozott figyelemre és figyelemre van szükség.

A manuális tevékenységek (pl. anyagalakítás, mérés, anyagvizsgálat, stb.) a látássérült (elsősorban vak) tanulóknak gyakran okoznak nehézséget (méretek betartása, arányosság, szabályosság, stb.). Az engedmények adásával óvatosan kell bánni – csak indokolt esetben tehetjük meg – a munkakörülményeket kell úgy alakítani, hogy végrehajtható legyen a feladat (megfelelő méret, segédeszköz, munkaeszköz; több idő; rontott munka esetén javítási lehetőség biztosítása, stb.).

Az elméleti és gyakorlati ismeretanyag elválaszthatatlan – a gyakorlati ismeretek köré kell csoportosítani az elméleti anyagot. A tanulói tapasztalatok hiányában alkalmazhatóak hangfelvételek; tanulmányi kirándulások során szerzett információk.

Törekedjünk arra, hogy a gyengénlátó (esetenként aliglátó) tanulók is használják fel tapintásukat látásuk ellenőrzésére, de fokozott látási kontrollal ellenőrizzék is munkamozdulataikat.

A követelményeknél a mérési pontosság tekintetében minden esetben figyelembe kell venni az egyes tanulók közeli látásának mértékét.

A munkatermek megismertetésére, a termekben való biztonságos tájékozódás elsajátítására nagy gondot kell fordítani. Fokozottan kell ügyelni a munkahelyi rend betartására. A munkafegyelem kialakítása hangsúlyos – a saját és a társak munkájáért érzett felelősség nélkülözhetetlen feltétel.

A látássérültek gyakorlati oktatásával foglalkozó intézményekben tiflopedagógiai megsegítésben kell részesíteni a tanulókat. A látásmaradvány optimális felhasználása érdekében látásnevelő, a tájékozódás megkönnyítésére mozgástréner alkalmazása javasolt.

1. számú melléklet

FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE

(a jelenleg hatályos közoktatási törvény, a szakképzési törvény, és a módosított 20/2007.(V. 21.) SZMM rendelet értelmező rendelkezései, valamint a 8/2008.(VII. 29.) OKM rendelet 5. számú melléklete alapján)

A tanulói felvétel feltételeihez:

Egészségügyi alkalmassági vizsgálat: olyan orvosi vizsgálat, amelynek célja annak megállapítása, hogy a szakmai képzésre jelentkező testi adottságai és egészségi állapota alapján képes-e felkészülni a választott szakképesítés birtokában ellátható munkatevékenységre, képes-e azok elvégzésére, és annak során nem kerül-e veszélybe egészsége [a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban: Kt.) 67. § (3) bekezdése szerint]

Pályaalkalmassági követelmény: a szakmai képzésre jelentkező egyéni képességeivel és személyiségével szemben támasztott feltételek, amelyek alkalmassá teszik a képzésben való részvételre, illetve amelyek birtokában képes a választott szakképesítéssel betölthető munkakör megfelelő ellátásra (Kt. 67. § (3) bekezdése szerint).

Szakmai alkalmassági követelmény: a képzésre jelentkező számára meghatározott követelmény, amelynek vizsgálata alapján megállapítható, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a felkészülési (képzési) szakasz eredményes elvégzéséhez szükséges optimálisan kifejleszhető képességekkel (Kt. 67. § (3) bekezdés szerint). (A pályaalkalmassági követelményeket és a szakmai alkalmassági vizsga követelményeit a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni.)

A szakképesítés követelménymoduljaihoz:

Feladatprofil: a szakképesítés megszerzése birtokában betölthető munkakörben elvégzendő feladatok csoportokba rendezett listája

Időkeret: a szakmai tantárgyak, illetve tananyagegységek (modulok) tananyagelemek elsajátításához a képzés során rendelkezésre álló, tanítási órákban megadott idő

Kompetenciaprofil: a feladatprofil és a tulajdonságprofil együttesen

Módszerkompetencia: a munkatevékenység során a személy munkamódszerére, munkastílusára, problémamegoldására és gondolkodására jellemző, a személynek a munkafolyamat meghatározásában játszott szerepét, a tevékenységhez való viszonyát, valamint tevékenységének minőségét leíró ismérvek

Szakmai ismeretek: a munkatevékenység során **közvetlenül** alkalmazott, a műveletek sorrendjére, technológiai szabályokra, a műveletek során használt anyagok, tárgyak, eszközök egymásra gyakorolt hatására, az összetettebb eszköz- és forráshasználatra, az alkalmazott számszerű paraméterekre és minőségi jellemzőkre, továbbá a munka közben szokásosan előforduló, szükséges döntéseket meghatározó, valamint a munkavégzés feltételeire és hatásaira, a műveleti előírásoktól, munkabiztonsági, környezetvédelmi szabályoktól való eltérés kockázataira és következményeire vonatkozó információk és adatok.

A szakmai ismeret alkalmazási típusainak megállapításakor alapvetően az önállóságot, a sebességet, az eredményességet kell vizsgálni és az ismeret alkalmazását a három szempont együttes mérlegelése után kell minősíteni.

Típusai:

A szakmai ismeretek alkalmazási típusának megítélésekor nem kell figyelembe venni, hogy az ismeret mennyire bonyolult, megtanulásához milyen alapismeretekre van szükség stb.

“A” típus (legmagasabb)

Önálló, gyors és hibátlan ismeretalkalmazás.

Ilyen típusú ismeretalkalmazást olyan munkafeladatok esetében célszerű megkövetelni, ahol a munkafeladat kockázattal jár (baleseti, környezeti, kártételi stb.); egyszerűek, előre tervezhetők, ismerhetők a körülmények, feltételek; valamint a kompetencia pótolhatatlan, hiánya vagy hibázás esetén meghiúsul a munkatevékenység.

“B” típus

A szokásos munkahelyi körülmények között hibátlan ismeretalkalmazás, hibázás esetén meghiúsul a munkatevékenység.

“C” típus (középső)

A szokásos munkahelyi körülmények között közvetlen személyes vezetői, szakmai irányítás, közreműködés nélkül, de források, segédeszközök igénybevételének lehetősége mellett; tájékozódásra, előzetes próbára, segédtevékenységekre is elegendő idő alatti; összességében, illetve önellenőrzés és javítás után megfelelő minőségű eredménnyel történő ismeretalkalmazás.

Ilyen típusú ismeretalkalmazást olyan munkafeladatok esetében célszerű megkövetelni, ahol a munkafeladat nem jár munkabiztonsági, környezeti, illetve jelentős anyagi kártételi kockázattal; összetettek, de meghatározó elemeikben előre tervezhetők, ismerhetők a körülmények, feltételek; valamint a kompetencia nehézségek árán kiváltható, hiánya vagy hibázás esetén általában nem hiúsul meg a munkatevékenység.

“D” típus

Részben közvetlen személyes vezetői, szakmai irányítással, részben önállóan végzett megfelelő ismeretalkalmazás.

“E” típus (legalacsonyabb)

A szokásos munkahelyi körülmények között vezetői, szakmai irányítás mellett, személyes, a feladatra célzott segítség lehetősége mellett; kérdésfeltevésre, feladat közbeni értelmezésre, tájékozódásra, eszközhasználatra elegendő idő alatti; a hiba ismeretében javított, legalább egyes meghatározó részleteiben megfelelő minőségű ismeretalkalmazás.

Ilyen típusú ismeretalkalmazást olyan munkafeladatok esetében célszerű megkövetelni, ahol a munkafeladat nem jár munkabiztonsági, környezeti, illetve anyagi kártételi kockázattal; összetettek, csak egyes elemeikben tervezhetők, ismerhetők a körülmények, feltételek; valamint a személyes szerep közreműködésre, részvételre korlátozódik.

Szakmai készség: A szakképesítésre jellemző munkatevékenység automatikus, a tudat közvetlen irányítása nélkül működő összetevője, eleme, amelynek szintje az adott készség birtoklása révén végezhető tevékenységi terület terjedelmét tükrözi.

Szintjei:

5. szint

A szakember a szokásostól eltérő munkahelyi körülmények között is képes a tanult ismeretek magas szintű, önálló, gyors, hibátlan és szakszerű alkalmazására, tevékenységének és a munka eredményének önálló ellenőrzésére.

4. szint

A szakember a szokásostól eltérő munkahelyi körülmények között is, közvetlen vezetői, illetve szakmai irányítás nélkül, önállóan, gyorsan, kevés hibával képes a tanult ismeretek szakszerű alkalmazására, a munka eredményének ellenőrzésére, a feltárt hibák javítására.

3. szint

A szakember a szokásos munkahelyi körülmények között közvetlen vezetői, illetve szakmai irányítás nélkül, források és segédeszközök igénybevételével képes a tanult ismeretek önálló, gyors és szakszerű alkalmazására, a feltárt hibák javítására.

2. szint

A szakember a szokásos munkahelyi körülmények között, rendszeres irányítás mellett képes a munkavégzésre, illetve a feladat ellátására, a hibák segítséggel történő feltárására és azok önálló javítására.

1. szint

A szakember a szokásos munkahelyi körülmények között folyamatos irányítás és célzott segítségnyújtás mellett képes a munkavégzésre, illetve a feladat ellátására, az ismeretek megfelelő minőségű alkalmazására.

Szakmai kompetencia: A szakképesítésnek megfelelő munkafeladatok elvégzésére való képesség, alkalmasság

Szakmai követelménymodul: A szakképesítés szakmai követelményeinek általában más szakképesítés(ek) követelményeivel való összevetése útján keletkező meghatározott része, egyedi szakképesítések esetén lehet annak egésze. Egyedi jellegű szakképesítések esetén követelménymodul keletkezhet követelmények feladatcsoportokhoz kötődő megbontásával is. A szakképesítés követelménymoduljainak összessége tartalmazza a szakképesítés valamennyi a szakmai és vizsgakövetelményben rögzített szakmai kompetenciáját.

Szakmai tananyag: A képzési folyamat teljes tartalma, melynek része egyrészt a tanuló felé irányuló minden olyan, a képzőtől (iskolától) származó és tervezett hatás, amely célzottan a kompetenciaprofilban rögzített eredmények elérését (kompetencia többlet megszerzését) szolgálja, másrészt a kompetenciák elsajátításához, megszerzéséhez szükséges tanulói tevékenységek, cselekvések, illetve az ezeket leíró tanulói munkaformák.

Szakmai tantárgy: A szakmai és vizsgakövetelmény teljesítéséhez a szakképesítés központi programjában megadott tananyagelemeknek az ott megadottól eltérő csoportosításával az oktatási intézmény által a helyi szakmai programjában meghatározott elméleti, gyakorlati, vagy elméletigényes gyakorlati tananyagrészt.

Személyes kompetencia: azok a személyes tulajdonságok (adottságok, jellemvonások, értelmi és érzelmi viszonyulások), amelyek megléte elősegíti, illetve lehetővé teszi a munkatevékenység hatékony és eredményes elvégzését.

Tananyagegység: A szakképesítés központi programjában megadott tananyag rész, amely azonos illetve közvetlenül kapcsolódó képzési célt szolgáló tananyagelemekből képződik.

Tananyagelem: A tananyagelem a képzési folyamat tervezési-szervezési, – a központi programban tovább nem bontott – része. A tananyagelemek összessége lefedi a szakképesítés megszerzéséhez szükséges teljes szakképzési tananyagot.

Társas kompetencia: a munkatevékenységben résztvevőkkel, illetve ügyfelekkel (azon személyek, akikre a munkatevékenység irányul) való közvetlen kapcsolatot, a velük összefüggő cselekvéseket, különösen az együttműködés, a kommunikáció és a konfliktuskezelés milyenségét leíró jellemzők.

Tulajdonságprofil azoknak a tulajdonságoknak (alkalmazott szakmai ismeretek, szakmai készségek, képességek, módszer, társas, és személyes kompetenciák) a listája, amelyek birtoklása révén a személy képes a szakképesítés birtokában a munkafeladatok elvégzésére.

A vizsgáztatási követelményekhez:

Gyakorlati vizsgatevékenység: a szakképesítés birtokában végezhető munkatevékenységgel azonos vagy azt pontosan modellező tevékenység a szakmai vizsga során.

Írásbeli vizsgatevékenység: a szakképesítés birtokában végezhető munkatevékenységgel azonos vagy azt pontosan modellező, a vizsgázó által készített (kiegészített), papíron vagy elektronikusan rögzített vizsgaproduktumot eredményező tevékenység a szakmai vizsga során.

Interaktív (számítógépes) vizsgatevékenység: a szakképesítés birtokában végezhető munkatevékenységgel azonos vagy azt pontosan modellező, általában számítógép használata mellett végzett vizsgatevékenység, melynek során a számítógépes program a vizsgázó tevékenységét előre meghatározottan befolyásolja.

Komplex vizsgatevékenység a komplex vizsgafeladat megoldása során a vizsgázó meghatározó arányban gyakorlati vizsgatevékenységet végez, és tevékenysége kiegészül egyes meghatározott kompetenciák felmérésére szolgáló szóbeli, interaktív, vagy írásbeli vizsgatevékenységgel.

Szintvizsga: a gyakorlati képzés szervezője által szervezett vizsga annak mérésére, hogy a tanuló a szakmai alapképzés során elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat.

Szóbeli vizsgatevékenység: a szakképesítés megszerzése révén végezhető munkatevékenységgel azonos vagy azt pontosan modellező, vizsgáztató jelenlétében folyó, jellemzően szóbeli információközléssel járó tevékenység a szakmai vizsga során.

Vizsgafeladat: A szakmai vizsga tartalmi és értékelési egysége. Tartalma a szakképesítés birtokában ellátható munkafeladattal azonos, vagy azt pontosan modellezi. A vizsgázó vizsgafeladatot a hozzárendelt vizsgatevékenység végzése során teljesíti.

Vizsgarész: a szakmai vizsga szervezési és értékelési egysége, a hozzá rendelt követelménymodulban meghatározottak elsajátításának felmérését szolgáló egysége. A vizsgarészben a vizsgázó egy, vagy több vizsgafeladatot teljesít.

Vizsgatevékenység: A vizsgázótól a vizsgafeladat teljesítése során elvárt tevékenység, amelynek keretében a vizsgázó szakmai kompetenciájának mérésére és értékelésére sor kerül. A vizsgatevékenység lehet szóbeli, írásbeli, interaktív (számítógépes), gyakorlati, és komplex.

2. számú melléklet

Bemeneti kompetenciák modulokba rendezve
(a 20/2008.(VII.29.) OKM rendelet 3.számú melléklete szerint)
Művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoport

Népi kézműves

Kompetencia-csoportok		Kompetenciák
Sorszám	Kompetencia-csoportok megnevezése	
1.	Alapkompetenciák	Kiemeli a lényegét Visszaadja az olvasottakat Megérti az olvasottakat Szöveget leír Felismeri az alapvető összefüggéseket Használja a négy számtani alpműveletet Az eredmény nagyságrendjét megbecsüli A hibás eredményt felismeri
2.	Info-kommunikációs kompetenciák	Kitartóan figyel Megérti a kapott információkat Kérdéseket tesz fel Válaszokat ad Megfogalmazza a véleményét Megérti mások kommunikációját Figyelembe veszi mások véleményét
3.	Szakmai kompetenciák	Rajzos képes vázlatot másol Szöveges, rajzos vázlatot értelmez Alapvető rajzeszközöket használ Mértani alapismeretekkel rendelkezik Térbeli formát sík rajzon felismer Színérzékét használja Biztos kézzel rajzol egyenes vonalat Biztos kézzel rajzol ívelt vonalat Formákat megkülönböztet

3. számú melléklet

**A 31 215 02 0010 31 01 azonosító számú, Fazekas megnevezésű
szakképesítés - elágazás szakmai követelménymoduljaihoz rendelt tananyagegységek és
tananyagelemek évfolyamonkénti időterve
(Javaslat)**

1. szakképzési évfolyam						
A tananyagegység						
sorszám	azonosítója	megnevezése	óraszám			
			elméleti	elmélet- igényes gyakorlati	gyakorlati	összes
1	061sl/1.0/1004-07	Általános művészeti alapismeretek	144	0	54	198
2	061sl/2.0/1004-07	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek	36	0	0	36
3	061sl/3.0/1004-07	Népi kézműves szakmai elmélet	36	54	0	90
4	061sl/4.0/1004-07	Népi kézműves szakmai gyakorlat	0	18	18	36
6	061sl/1.0/1008-07	A fazekasság szakmai elmélete	72	0	0	72
7	061sl/2.0/1008-07	A fazekasság szakmai gyakorlata	0	0	468	468
		Összesen:	288	72	540	900
2. szakképzési évfolyam						
2	061sl/2.0/1004-07	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek	36	0	0	72
4	061sl/4.0/1004-07	Népi kézműves szakmai gyakorlat	0	36	0	36
6	061sl/1.0/1008-07	A fazekasság szakmai elmélete	396	0	0	396
7	061sl/2.0/1008-07	A fazekasság szakmai gyakorlata	0	0	432	432
		Összesen:	432	36	432	900
3. szakképzési évfolyam						
2	061sl/4.0/1004-07	Népi kézműves szakmai gyakorlat	0	18	0	18
5	061sl/5.0/1004-07	Népi kézműves szakmai munka- és környezetvédelmi ismeretei	0	32	0	32
6	061sl/1.0/1008-07	A fazekasság szakmai elmélete	96	0	0	96
7	061sl/2.0/1008-07	A fazekasság szakmai gyakorlata	0	0	654	654
		Összesen:	96	50	654	800
Mindösszesen óra:			816	158	1626	2600

II. Az adaptált központi program tananyagegységei

1. TANANYAGEGYSÉG			Tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem				
azonosítója	megnevezése	jellege	azonosítója	óraszám			összes
				elméleti	elméletigényes gyakorlati	gyakorlati	
061sl/1.0/1004-07	Általános művészeti alapismeretek	szk	061sl/1.1/1004-07	36	0	0	198
		szk	061sl/1.2/1004-07	36	0	0	
		szk	061sl/1.3/1004-07	36	0	0	
		szk	061sl/1.4/1004-07	36	0	0	
		szk	061sl/1.5/1004-07	0	0	54	

Megjegyzés "szk" = szakmai képzés

1. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.1/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Egyetemes művészettörténet, műalkotás-elemzés

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Folyamatosan bővíti szakmai művészeti ismereteit
- Szellemi tevékenységet végez
- Anyagot, információt gyűjt a munkájához
- Szakirodalmat tanulmányoz

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- C típus A művészettörténet stíluskorszakainak szellemi, tárgyi sajátosságai
- C típus Természeti formák: növények, állatok megjelenítése
- B típus A díszített felülethez a természeti formák megfelelő arányú alkalmazása
- B típus A múzeumi és egyéb állandó, időszakos kiállítások anyaga, alkotói
- C típus Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások
- C típus A kultúrák és a társadalmi rétegek stílusainak kapcsolata

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése
- 4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
- 5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése
- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Információgyűjtés

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Fejlődőképesség, önfejlesztés

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

- Olvasott szöveg önálló feldolgozása 10%
- Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 20%
- Információk önálló rendszerezése 10%
- Válaszadás írásban mondatszintű kérdésekre 30%
- Utólagos szóbeli beszámoló 10%

A képzési helyszín jellege:

- Tanterem
- Könyvtár
- Néprajzi gyűjteménnyel rendelkező múzeum

Képzési idő:

36 óra elmélet osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Az egyetemes művészettörténet stíluskorszakainak és stíluselemeinek megismertetése

2. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.2/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Magyar művészettörténet, műalkotás-elemzés

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Folyamatosan bővíti szakmai művészeti ismereteit
- Hagyományörző rendezvényeket látogat
- Gyűjtő és kutatómunkát végez, megfelelő forrásanyagot, néprajzi szakirodalmat tanulmányoz

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- B típus A néprajz és a népművészet alapfogalmai
- C típus Az egyén, a közösség és a kultúra viszonya
- B típus Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezetének és tárgykultúrájának változásai
- C típus A tárgyak és a szokások korba és környezetbe illesztése, azok egymásra hatása
- B típus A múzeumi és egyéb állandó, időszaki kiállítások anyaga, alkotói
- C típus A kultúrák és a társadalmi rétegek stílusainak kapcsolata
- C típus Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése
- 4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Információgyűjtés

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Fejlődőképesség, önfejlesztés

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%
Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%
Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%
Információk önálló rendszerezése 10%
Válaszadásírásban mondatszintű kérdésekre 20%
Utólagos szóbeli beszámoló 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem
Könyvtár
Néprajzi gyűjteménnyel rendelkező múzeum

Képzési idő:

36 óra elmélet osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A magyar művészettörténet stíluskorszakainak és stíluselemeinek megismertetése

3. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.3/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Néprajzi alapismeretek

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Folyamatosan bővíti szakmai művészeti ismereteit
Hagyományőrző rendezvényeket látogat
Gyűjtő és kutatómunkát végez, megfelelő forrásanyagot, néprajzi szakirodalmat tanulmányoz

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus A néprajz és a népművészet alapfogalmai
C típus Az egyén, a közösség és a kultúra viszonya
B típus Különböző társadalmi rétegek hagyományos környezetének és tárgykultúrájának változásai
C típus A tárgyak és a szokások korba és környezetbe illesztése, azok egymásra hatása
B típus A múzeumi és egyéb állandó, időszaki kiállítások anyaga, alkotói
C típus A kultúrák és a társadalmi rétegek stílusainak kapcsolata
C típus Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése
4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség
Információgyűjtés

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Fejlődőképesség, önfejlesztés

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%

Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%
Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%
Információk önálló rendszerezése 10%
Válaszadás írásban mondatszintű kérdésekre 20%
Utólagos szóbeli beszámoló 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem
Könyvtár
Néprajzi gyűjteménnyel rendelkező múzeum

Képzési idő:

36 óra elmélet osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A néprajzi alapismeretek, valamint a népi kézműves szakmák hiteles műveléséhez szükséges szakmai néprajzi ismeretek, motívumkincs ismerete, funkció-díszítmény-forma összhangjának elsajátítása
Rajzok, ill. domborúrajzok, motívumgyűjtemények készítése

4. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.4/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Szakmai néprajz

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Folyamatosan bővíti szakmai művészeti ismereteit
Anyagot, információt gyűjt a munkájához
Mintagyűjteményt készít látásteljesítményének mértéke szerint
Szakirodalmat tanulmányoz
A hagyományos formakincs ismerete alapján az anyag, a forma a funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazza

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A magyar és a nemzetiségek hagyományainak, valamint legjellemzőbb tájegységeinek motívum- és formakincse
B típus A díszített felülethez a természeti formák megfelelő arányú alkalmazása
C típus Természeti formák: növények, állatok megjelenítése
B típus A múzeumi és egyéb állandó, időszaki kiállítások anyaga, alkotói
C típus A tárgyak és a szokások korba és környezetbe illesztése, azok egymásra hatása
A típus A megismert motívum- és formakincs a funkcióknak megfelelő kiválasztása, kreatív alkalmazása

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése
4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség
Információgyűjtés

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Fejlődőképesség, önfejlesztés

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

- Információk önálló megszerezése 10%
- Mintarajz készítése tárgyról. Vak tanulók esetében minta vagy domborúrajz készítése tárgyról 30%
- Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%
- Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 20%
- Utólagos szóbeli beszámoló 10%

A képzési helyszín jellege:

- Tanterem
- Könyvtár
- Néprajzi gyűjteménnyel rendelkező múzeum

Képzési idő:

36 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves szakmák hiteles műveléséhez szükséges szakmai néprajzi ismeretek, motívumkincs ismerete, funkció-, díszítmény- forma összhangjának elsajátítása

A Kárpát-medencében található 10 tájegység jellemzőinek ismerete

5. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.5/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Domború rajz, mintázás tervezés

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Folyamatosan bővíti szakmai művészeti ismereteit
- Mintát készít
- Vak tanuló esetében a mintát javítja, vagy újabb mintát készít, átdolgozza és alkalmazza az igényeknek megfelelően
- Mintagyűjteményt készít
- A hagyományos formakincs ismerete alapján az anyag, a forma a funkció és a díszítmény harmonikus egységét alkalmazza
- Műhelyrajzok, ill. domború rajzok archiválása

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- B típus A díszített felülethez a természeti formák megfelelő arányú alkalmazása
- C típus Természeti formák: növények, állatok megjelenítése
- B típus Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése
- C típus Térformák érzékeltetése, vakoknak makettek segítségével
- A típus A kivitelezési- és műhelyrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk
- B típus Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak, ill. vakoknak domborúrajzainak elkészítése

Hozzárendelt szakmai készségek:

3. szint Kézírás, vakoknak Braille írás

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság
- Új ötletek, megoldások kipróbálása
- Tervezési készség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Kézügyesség
Stabil kéztartás

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

Információk önálló rendszerezése 10%

Műhelyrajz értelmezése, vakoknak domborúrajz értelmezése 30%

Műhely- és domborúrajz készítése tárgyról 30%

Minta készítése tárgyról 30%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Könyvtár

Néprajzi gyűjteménnyel rendelkező múzeum

Képzési idő:

54 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Domborúrajz, mintázás és a tervek készítésének alapjai. Sablonok, karcolt motívumok, mintatervek készítése.

Arányérzék fejlesztése.

2. TANANYAGEGYSÉG			Tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem				
			azonosítója	megnevezése	jellege	azonosítója	óraszám
elméleti	elméletigényes gyakorlati	gyakorlati					összes
061sl/2.0/1004-07	Népi kézműves vállalkozási alapismeretek	szk	061sl/2.1/1004-07	18	0	0	72
		szk	061sl/2.2/1004-07	18	0	0	
		szk	061sl/2.3/1004-07	18	0	0	
		szk	061sl/2.4/1004-07	18	0	0	

Megjegyzés; "szk" = szakmai képzés

1. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.1/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Kézműves marketing

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Kiállításon terméket bemutat, véleményeztet
- Piackutatást végez
- Reklámtevékenységet folytat
- Mesterség-bemutatókat tart
- Meghatározza a célközönséget
- Felveszi a kapcsolatot a kereskedőkkel, kiválasztja az árban és minőségben legmegfelelőbb alapanyagot, árajánlatot kér rá
- Reklám anyagokat készít

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások

- B típus Az elkészült munkák kiállításra, zsűrizésre való előkészítése
- C típus A piackutatás és marketing alapjai
- C típus Az üzleti élet protokoll szabályai
- C típus Megrendelői igények, társ mesterségek

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése
- 5. szint Köznyelvi beszédképesség
- 5. szint Szakmai nyelvű beszédképesség
- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Információgyűjtés
- Eredményorientáltság

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Elhivatottság, elkötelezettség
- Fejlődőképesség, önfejlesztés
- Megbízhatóság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Kapcsolatteremtő készség

Kezdeményezőkézség

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%

Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Információk önálló rendszerezése 10%

Szöveges előadás egyéni felkészüléssel 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Üzemlátogatás népi kismesternél

Képzési idő:

18 óra elmélet osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A kézműves vállalkozás működéséhez kapcsolódó bemutatkozási formák, lehetőségek ismerete, marketing alapismeretek

2. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2. 2/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

A zsűriztetés szabályai és lehetőségei

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Zsűriztetési az alkotásokat, terméket

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus Az elkészült munkák kiállításra, zsűrizésre való előkészítése

B típus A zsűriztetéshez és a szerzői joghoz kapcsolódó szabályok

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

5. szint Köznyelvi beszédkézség

5. szint Szakmai nyelvű beszédkézség

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Információgyűjtés

Eredményorientáltság

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Elhivatottság, elkötelezettség

Fejlődőképesség, önfejlesztés

Megbízhatóság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Kapcsolatteremtő készség

Kezdeményezőkézség

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%

Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Információk önálló rendszerezése 20%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Képzési idő:

18 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi iparművészeti termékek zsúriztatására vonatkozó jogszabályok ismerete, a zsúriztatás folyamata. A zsúrizés szempontrendszerének ismerete szakmák szerint

3. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.3/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Vállalkozási alapismeretek, vállalkozási formák

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Költségkalkulációt készít, ár kalkulációt készít

Szerződéseket köt, szállító leveleket ír szükség esetén látó segítséggel

A teljeskörű könyvelésről gondoskodik

Házipénztár kezelést végez szükség esetén látó segítséggel

Szükség szerint egyeztet a megbízóval, társtervezővel

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus A vállalkozás létrehozásának gyakorlati feladatai

C típus A finanszírozás lehetőségei

C típus A különböző vállalkozási formák jellemzői

C típus A szerződésekhez kapcsolódó szabályok, előírások

C típus Pénzügyi és munkajogi szabályok

B típus A költségvetés alapelemei

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése

3. szint Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban

3. szint Kézírás

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség

Logikus gondolkodás

Rendszerező képesség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Önállóság

Döntésképeség

Szervezőképesség

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság

Visszacsatolási készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%

Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Információk önálló rendszerezése 10%

Szöveges előadás egyéni felkészüléssel 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem
Elágazásnak megfelelő tanműhely
Természeti környezet

Képzési idő:

18 óra elmélet osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A vállalkozások formáinak, létrehozásának, működtetésükhöz szükséges jogszabályi ismereteknek elsajátítása

4. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.4/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

A munka szervezésének gazdasági és jogi háttere

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Költségkalkulációt készít, ár kalkulációt készít
Véleményezteteti és elfogadtatja a megrendelővel az elképzelését
Egyezteteti az árat és a határidőt a megrendelővel
Munkáltatói jogkört gyakorol, alvállalkozói, beszállítói kapcsolatokat hoz létre
Ellenőrzi a fizetés teljesítését szükség esetén látó segítséggel
A teljeskörű könyvelésről gondoskodik
Házipénztár kezelést végez szükség esetén látó segítséggel
Visszaigazolja az írásbeli megrendelést

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

C típus A finanszírozás lehetőségei
C típus Az üzleti terv tartalma, felépítése
B típus A munkaszerződések megkötése, felbontására vonatkozó előírások, szabályok
C típus Pénzügyi és munkajogi szabályok
C típus A munka ütemezésének és költségtervezésének módja

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése
3. szint Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban
3. szint Kézírás
5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség
Logikus gondolkodás
Rendszerező képesség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Önállóság
Döntésképeség
Szervezőképesség

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság
Visszacsatolási készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%
Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%
Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Információk önálló rendszerezése 10%

Szöveges előadás egyéni felkészüléssel 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Képzési idő:

18 óra elmélet osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Állampolgári ismeretek, a vállalkozási környezethez kapcsolódó jogi ismeretek, munkajog, szerzői jog, szerződések, alapvető államigazgatási szabályok.

A törvényi szabályozás szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok

3. TANANYAGEGYSÉG			Tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem				
			azonosítója	megnevezése	jellege	azonosítója	óraszám
elméleti	elméletigényes gyakorlati	gyakorlati					összes
061sl/3.0/1004-06	Népi kézműves szakmai elmélet	szk	061sl/3.1/1004-07	36	0	0	90
		szk	061sl/3.2/1004-07	0	36	0	
		szk	061sl/3.3/1004-07	0	18	0	

Megjegyzés: "szk" = szakmai képzés

1. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/3.1/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Műhely kialakítása

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Megteremti a munkafeltételeket
- Beszerzi a jó minőségű gépeket, eszközöket
- Gondoskodik a műhely és az eszközök tisztántartásáról, karbantartásáról
- Biztosítja a műhely ideális megvilágítását, fűtését és szellőztetését
- Gondoskodik a műhely és az eszközök tisztántartásáról
- Alapanyagok, eszközök, gépek folyamatos rendszerezése, karbantartása
- Napi általános takarítást végez
- Szükség esetén megfelelő felújítási munkát végeztet

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások

A típus A műhely (esetenként a műterem, bemutatóterem) és a műhelyfelszerelések kialakításának szempontjai

A típus A tevékenységhez szükséges tárgyi feltételek kialakításának szempontjai

Hozzárendelt szakmai készségek:

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Módszeres munkavégzés
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Rendszerező képesség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Önállóság
- Szervezőkészség

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Határozottság

Tanulói tevékenységformák:

- Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%
- Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Információk önálló rendszerezése 10%
Szöveges előadás egyéni felkészüléssel 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem
Elágazásnak megfelelő tanműhely

Képzési idő:

90 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A kézműves műhelyek kialakítása feltételeinek, gépek, eszközök elhelyezésének, beszerzési lehetőségeinek, karbantartási igényének ismerete.
Elágazásonként különböző

2. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/3.2/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

A kézműves tárgykészítés szemléleti, problémamegoldó folyamata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Egyedi darabokat készít a hagyományokon alapuló technikák és motívumkincs felhasználásával
Szakirányú továbbképzéseken vesz részt
Mégfogalmazza, meghatározza a feladatot
Alkotómunkát végez
Kivitelezői műhelyrajzot, ill. domborúrajzot készít
Kivitelezési instrukciókkal látja el a tervdokumentációt

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus Szimbólumok egyértelmű, következetes használata
A típus A sajátos formák és minták alkalmazásának szabályai (hagyományőrzés, ápolás), a különböző képi elemek újszerű, modern felhasználási lehetőségei
A típus Rajz és műhelyrajzok különböző technikái, domború rajzok és minták használata
B típus Konkrét feladat önálló elkészítése (reprodukáló, hagyományos mintakincs és forma mai feladatnak megfelelő alkalmazása, javítás elvégzése)
A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése
4. szint Szakmai nyelvi íráskészség, fogalmazás írásban
4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Mozgáskoordináció (testi ügyesség)
Szorgalom, igyekezet
Terhelhetőség

Hozzárendelt társas kompetenciák:

-

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%
Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%
Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%
Információk önálló rendszerezése 10%

Szöveges előadás egyéni felkészüléssel 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Képzési idő:

36 óra elméletigényes gyakorlat osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása,

A kézműves termék vagy termékek készítését vagy sorozatgyártását megelőző műveletek, munkafolyamatok a tervezéstől, műhelyrajz, ill. domborúrajz elkészítésétől, tervdokumentáció készítésétől, esetlegesen a megrendelés visszaigazolásán keresztül a mintadarab készítéséig,

A szakmai specialitások figyelembevételével

3. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/3.3/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

A kézműves tárgykészítés, a munkafolyamat előkészítésének fázisai

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Alkalom szerint gondoskodik a megfelelő alapanyag és eszközök előállításáról

Alkalmazza vállalkozási ismereteit

Alapanyag szükségletet számít

Mintadarabot készít

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus Technikai, technológiai alapismeretek

B típus A feladat elvégzésének technológiája által meghatározott határidők tervezése

C típus Dokumentációs és adminisztrációs alapismeretek

B típus A vállalkozás szervezésének gyakorlati teendői

B típus Alapanyag kiválasztásának és felhasználásának szempontjai

C típus A technológiai folyamatok előkészítése

Hozzárendelt szakmai készségek:

-

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)

Problémamegoldás, hibaelhárítás

Tervezési készség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Felelősségtudat

Kitartás

Pontosság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Kommunikációs rugalmasság

Kompromisszumkészség

Konfliktusmegoldó készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%

Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Információk önálló rendszerezése 10%

Szöveges előadás egyéni felkészüléssel 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Képzési idő:

18 óra elméletigényes gyakorlat osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves tevékenységhez kapcsolódó anyagok biztosítása, a technológiai folyamat, munkaszervezés ismerete, szakmánkénti sajátosságok figyelembevételével

4. TANANYAGEGYSÉG			Tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem				
			azonosítója	megnevezése	jellege	óraszám	
azonosítója	elméleti	elméletigényes gyakorlati				gyakorlati	összes
061sl/4.0/1004-07	Népi kézműves szakmai gyakorlat	szk	061sl/4.1/1004-07	0	0	18	90
		szk	061sl/4.2/1004-07	0	18	0	
		szk	061sl/4.3/1004-07	0	36	0	
		szk	061sl/4.4/1004-07	0	18	0	

Megjegyzés: "szk" = szakmai képzés

1. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/4.1/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Alapanyag beszerzésének lehetőségei

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Beszerzi, megvásárolja, begyűjti, vagy termeszt az alapanyagokat
- Alkalmom szerint gondoskodik a megfelelő alapanyag és eszközök előállításáról
- Alapanyag szükségletet számít
- Tájékozódik az alapanyagok beszerzési lehetőségekről
- Szükség esetén szakmánként változó igénnyel megfesti, pácolja, fehéríti az alapanyagokat

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- A típus Technikai, technológiai alapismeretek
- A típus Alapanyagok, beszerzési források
- B típus Alapanyag kiválasztásának és felhasználásának szempontjai
- C típus Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete és alkalmazása

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Szakmai nyelvi íráskészség, fogalmazás írásban

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Logikus gondolkodás

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Tapintás

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Konfliktusmegoldó készség

Tanulói tevékenységformák:

- Információk önálló rendszerezése 10%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 40%
- Utólagos szóbeli beszámoló 10%

A képzési helyszín jellege:

- Tanterem

Természeti környezet

Képzési idő:

18 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A kézműves termék vagy termékek készítését vagy sorozatgyártását megelőző műveletek, munkafolyamatok a tervezéstől, műhelyrajz, ill. domborúrajz elkészítésétől, tervdokumentáció készítésétől, esetlegesen a megrendelés visszaigazolásán keresztül a mintadarab készítéséig, a szakmánkénti sajátosságok figyelembevételével

2. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/4.2/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Technológiai folyamat meghatározása

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Alkotómunkát végez

Kivitelezői koncepciót alakít ki

Kivitelezői műhelyrajzot, ill. domborúrajzot készít

Kivitelezési instrukciókkal látja el a tervdokumentációt

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus Technikai, technológiai alapismeretek

B típus Alapanyag kiválasztásának és felhasználásának szempontjai

C típus A technológiai folyamatok előkészítése

C típus A feladat elvégzésének technológiája által meghatározott határidők tervezése

C típus A munka ütemezésének és költségtervezésének módja

A típus A mintázás és domború rajzok készítésének technikái és használatuk.

B típus Konkrét feladat önálló elkészítése (reprodukáló, hagyományos mintakincs és forma mai feladatnak megfelelő alkalmazása, javítás elvégzése)

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvi íráskészség, fogalmazás írásban

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Logikus gondolkodás

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Tapintás

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Visszacsatolási készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 20%

Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%

Információk önálló rendszerezése 10%

Szöveges előadás egyéni felkészüléssel 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Elágazásnak megfelelő tanműhely

Képzési idő:

18 óra elméletigényes gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves tevékenységhez kapcsolódó anyagok biztosítása, a technológiai folyamat, munkaszervezés ismerete, a szakmánkénti sajátosságok figyelembevételével

3. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/4.3/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

A termék készítése, forgalmazása során felmerülő gazdasági- és jogi ismeretek

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Leszállítja, vagy leszállíttatja, átadja a kész árut
Garanciát vállal a munkájára, reklamáció esetén vállalja a hibák javítását
Címkezi a terméket /vakok Braille írásban
Előkészíti szállításra
Számlát készít szükség esetén látó segítséggel
A termékre ráhelyezi a kötelező információkat /vakok Braille írásban
Gondoskodik a késztermék csomagolásáról
Elvégzi az esetleges módosításokat

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

C típus A feladat elvégzésének technológiája által meghatározott határidők tervezése

B típus A vállalkozás szervezésének gyakorlati teendői

Hozzárendelt szakmai készségek:

5. szint Köznyelvi beszédképesség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Értékelési képesség
Kontroll (ellenőrző képesség)

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Elhivatottság, elkötelezettség

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Kommunikációs rugalmasság

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 50%

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 50%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem
Elágazásnak megfelelő tanműhely

Képzési idő:

36 óra elméletigényes gyakorlat osztálykeretben

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Az elkészült népi kézműves termékek csomagolásával, információkkal való ellátásával, leszállításával, garanciális kötelezettség vállalásával kapcsolatos tevékenységek, feladatok ismerete

4. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/4.4/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

A raktári rend kialakításának szempontjai

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Kialakítja a raktári rendet

Tárolja a gyártott és félkész termékeket
Gondoskodik a raktár rendszeres szellőztetéséről, kártevők elleni védelméről
Raktári nyilvántartást vezet
Nyomon követhető módon adminisztrálja az alapanyag és a készáru mozgását
Évente leltárt készít
Állagvédelem, gomba és rágcsáló elleni védelem
Rendszeres molyirtásról gondoskodik

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- A típus A balesetmentes munkavégzés biztosítása
- A típus A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok
- C típus Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete és alkalmazása

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Rendszerező képesség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Szervezőkészség
- Szorgalom, igyekezet

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Határozottság

Tanulói tevékenységformák:

- Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 50%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 50%

A képzési helyszín jellege:

- Tanterem
- Elágazásnak megfelelő tanműhely

Képzési idő:

- 18 óra elméletigényes gyakorlat gyakorlati képzési csoportban
- A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:
- A raktári rend kialakítása, figyelembe véve a munka-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat

5. TANANYAGEGYSÉG			Tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem				
			azonosítója	megnevezése	jellege	azonosítója	óraszám
elméleti	elméletigényes gyakorlati	gyakorlati					összes
061sl/5.0/1004-07	Népi kézműves szakmai munka- és környezetvédelmi ismeretei	szk	061sl/5.1/1004-07	0	32	0	32

Megjegyzés "szk" = szakmai képzés

1. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/5.1/1004-07

A tananyagelem megnevezése:

Munka-, egészség-, tűz- és környezetvédelem

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Munka, tűz és egészségvédelmi előírásokat betart

Gondoskodik az alapanyag, a készáru, a hulladék, a veszélyes hulladék, a kiegészítő eszközök és anyagok szakszerű elhelyezéséről

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus Munkavédelmi előírások

A típus Egészség- és balesetvédelmi előírások

B típus Környezetvédelmi előírások

A típus A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok

A típus A balesetmentes munkavégzés biztosítása

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Körültekintés, elővigyázatosság

Figyelem-összpontosítás

Figyelemmegosztás

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Önfegyelem

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Konfliktusmegoldó készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 50%

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 50%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Elágazásnak megfelelő tanműhely

Képzési idő:

32 óra elméletigényes gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A munka-, egészség-, tűz- és környezetvédelmi szabályok általános ismerete,
annak alkalmazása

6. TANANYAGEGYSÉG			Tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem				
			azonosítója	megnevezése	jellege	azonosítója	óraszám
elméleti	elméletigényes gyakorlati	gyakorlati					összes
061sl/1.0/1008-07	A fazekasság szakmai elmélete	szk	061sl/1.1/1008-07	36	0	0	564
		szk	061sl/1.2/1008-07	36	0	0	
		szk	061sl/1.3/1008-07	18	0	0	
		szk	061sl/1.4/1008-07	54	0	0	
		szk	061sl/1.5/1008-07	72	0	0	
		szk	061sl/1.6/1008-07	72	0	0	
		szk	061sl/1.7/1008-07	54	0	0	
		szk	061sl/1.8/1008-07	72	0	0	
		szk	061sl/1.9/1008-07	54	0	0	
		szk	061sl/1.10/1008-07	48	0	0	
		szk	061s/1.11/1008-07	48	0	0	

Megjegyzés "szk" = szakmai képzés

1. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.1/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasság története és technológiájának elméleti alapjai

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Cserépedényt készít

Nyers retusálást végez

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

C típus A fazekasság kialakulásának története, fejlődése

C típus Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig

A típus A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

B típus A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése

4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Felfogóképesség
- Rendszerező képesség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Arányérzék
- Hallás
- Szorgalom, igyekezet

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Kommunikációs rugalmasság
- Kapcsolatteremtő készség
- Motiválhatóság

Tanulói tevékenységformák:

- Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 20%
- Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%
- Információk feladattal vezetett rendszerezése 10%
- Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban 10%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 30%

A képzési helyszín jellege:

- Tanterem
- Fazekas szaktanterem
- Néprajzi Múzeum stb.

Képzési idő:

36 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák ismerete. Forma és funkció összefüggéseinek megvilágítása.

2. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.2/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasság anyagismeretének elmélete

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt

A fazekaskorongra helyezi az agyagot, középre fogja

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai

B típus A népi kézműves fazekassághoz felhasználható természetes alapú nyersanyagok tulajdonságai és felhasználása

A típus A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai

B típus A fazekassághoz használt nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 4. szint Szakmai nyelvi íráskészség, fogalmazás írásban
- 4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Arányérzék
- Fejlődőképesség, önfejlesztés
- Szorgalom, igyekezet

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Kezdeményezőkészség
- Motiválhatóság
- Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

- Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 20%
- Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 30%
- Információk feladattal vezetett rendszerezése 10%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 30%

A képzési helyszín jellege:

- Tanterem
- Fazekas szaktanterem

Képzési idő:

36 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok ismerete, felhasználásuk, tulajdonságaik szerinti csoportosítás

3. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.3/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A népi fazekasság az anyagművesség más ágainak rendszerében

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
- Cserépedényt készít
- Nyers retusálást végez

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- B típus A népi kézműves fazekasság helye és kapcsolatai a teljes körű agyagművességben
- B típus A népi kézműves fazekasság eszközei, története és használata
- A típus A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése
- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 5. szint Szakmai nyelvű beszéd-készség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Áttekintő képesség
- Rendszerező képesség

Ismeretek helyénvaló alkalmazása
Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Arányérzék
Kézügyesség
Kitartás

Hozzárendelt társas kompetenciák:
Kezdeményezőkézség
Tolerancia
Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:
Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 30%
Információk feladattal vezetett rendszerezése 20%
Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás 50%

A képzési helyszín jellege:
Tanterem
Fazekas szaktanterem
Néprajzi Múzeum stb.

Képzési idő:
18 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:
A népi kézműves fazekasság helye és kapcsolatai a teljes körű agyagművességben

4. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.4/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasság előkészítő folyamata, műhelyrajz készítésének elmélete

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt
Cserépedényt készít
Nyers retusálást végez

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A műhelyrajz, ill. domborúrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk

B típus Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak, ill. domborúrajzainak elkészítése

C típus Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának, ill. domborúrajzának megszerkesztése

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

3. szint Kézírás látásteljesítmény alapján alkalmazható formában

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség
Rendszerező képesség
Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Arányérzék

Kézügyesség
Pontosság
Hozzárendelt társas kompetenciák:
Kezdeményezőkézség
Prezentációs készség
Tanulói tevékenységformák:
Műhelyrajz, ill. domborúrajz értelmezése 20%
Minta készítése leírásból 10%
Minta és műhelyrajz készítés tárgyról 50%
Műhelyrajz, ill. domborúrajz elemzése, hibakeresés 20%
A képzési helyszín jellege:
Tanterem
Fazekas szaktanterem
Könyvtár
Képzési idő:
54 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban
A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása
A műhelyrajz, ill. domborúrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk. Az alkalmazott motívumok megrajzolása

5. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.5/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekaskorong használatának, valamint a kiegészítő technológiák elméleti alapjai

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
A fazekaskorongra helyezi az agyagot, középre fogja
Felhúzza az edényfalat, agyagedényt készít

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban
A típus A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai
A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása
A típus A fazekaskorong használata

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
5. szint Szakmai nyelvű beszédkézség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Rendszerező képesség
Ismeretek helyénvaló alkalmazása
Kontroll (ellenőrző képesség)

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Állóképesség
Egyensúlyérzékelés
Önfegyelem

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság
Motiválhatóság

Tanulói tevékenységformák:

- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 30%
- Csoportos helyzetgyakorlat 30%
- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 10%
- Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 30%

A képzési helyszín jellege:

- Tanterem
- Fazekas szaktanterem

Képzési idő:

72 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

- A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztása.
- A fazekasság eszközeinek ismeret, használata.

6. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.6/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A korongolás fogásainak elméleti alapjai

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
- A fazekaskorongra helyezi az agyagot, középre fogja
- Felhúzza az edényfalat, agyagedényt készít
- Az elkészült agyagedényt leveszi a fazekaskorongról

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- B típus A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai
- B típus A népi kézműves fazekasság eszközei, története és használata
- A típus A fazekaskorong használata

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 5. szint Szakmai nyelvű beszédképesség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Rendszerező képesség
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása
- Kontroll (ellenőrző képesség)

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Állóképesség
- Egyensúlyérzékelés
- Önfegyelem

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Határozottság
- Motiválhatóság

Tanulói tevékenységformák:

- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 10%
- Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%
- Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 60%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem
Fazekas szaktanterem

Képzési idő:

72 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves fazekasság eszközei, története és használata. Nyersanyagok ismerete.

7. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.7/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekastermékek díszítőtechnikáinak elméleti alapjai

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Cserépedényt készít

A kész agyagedényt szükség szerint fülezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi vagy díszíti

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra

B típus A népi kézműves fazekassághoz felhasználható természetes alapú nyersanyagok tulajdonságai és felhasználása

B típus A népi kézműves fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása fazekas munkákon

B típus Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Szakmai nyelvű beszédképesség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség

Kreativitás, ötletgazdagság

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Arányérzék

Kézügyesség

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Motiválhatóság

Határozottság

Meggyőzőképesség

Tanulói tevékenységformák:

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 10%

Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%

Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%

Válaszadás írásban mondatszintű kérdésekre 10%

Feladattal vezetett kis csoportos szövegfeldolgozás 20%

Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 30%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Fazekas szaktanterem
Könyvtár

Képzési idő:

54 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása fazekas munkákon. Tájéegységekre jellemző motívumok és technikák

8. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.8/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek szárítása, retusálása, első égetésének elméleti alapjai

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Nyers retusálást végez

A kész agyagedényt szükség szerint fülezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi vagy díszíti

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai

B típus Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása

B típus Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása

A típus A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Lényegfelismerés (lényeglátás)

Rendszerező képesség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Kézügyesség

Önfegyelem

Pontosság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság

Motiválhatóság

Konfliktusmegoldó készség

Tanulói tevékenységformák:

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 10%

Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 30%

Válaszadás írásban mondatszintű kérdésekre 10%

Feladattal vezetett kis csoportos szövegfeldolgozás 20%

Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 30%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Fazekas szaktanterem
Üzemlátogatás egy fazekasműhelyben

Képzési idő:

54 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás).
Égetés során végbemenő változások ismerete, a felhasznált anyagok változásai és egymásra hatásuk égetés során.

9. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.9/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek mázzal történő díszítése, a mázazás technológiájának elmélete

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodszor is kiégeti

Végső retusálást, tisztítást végez

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása

A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása

A típus A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése

A típus A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

4. szint Szakmai nyelvi íráskészség, fogalmazás írásban

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Tervezési készség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Arányérzék

Kézügyesség

Kitartás

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Kezdeményezőkétség

Motiválhatóság

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 20%

Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 30%

Feladattal vezetett kis csoportos szövegfeldolgozás 20%

Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%

Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 20%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem
Fazekas szaktanterem

Képzési idő:

48 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése.

Mázak és tulajdonságaik ismerete.

10. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.10/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek mázazás utáni, második égetésének elmélete

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd másodsor is kiégeti

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete

A típus A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Szakmai nyelvű beszédképesség

4. szint Szakmai nyelvi írásképesség, fogalmazás írásban

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Kreativitás, ötletgazdagság

Új ötletek, megoldások kipróbálása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Felelősségtudat

Önfegyelem

Pontosság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Interperszonális rugalmasság

Határozottság

Kompromisszumképesség

Tanulói tevékenységformák:

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 20%

Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 30%

Feladattal vezetett kis csoportos szövegfeldolgozás 20%

Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%

Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 20%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Fazekas szaktanterem

Képzési idő:

48 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Terrakotta és mázasedény tulajdonságai.
Mázázás során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete

11. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/1.11/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasáru-készítés befejező munkálatainak elmélete

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd a második égetéshez a szakoktató segítségével a kemencébe pakolja.

Végső retusálást, tisztítást végez

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése

A típus A befejező munkálatok elvégzése

B típus A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

4. szint Szakmai nyelvi íráskészség, fogalmazás írásban

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Kontroll (ellenőrző képesség)

Gyakorlatias feladatértelmezés

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Kézügyesség

Fejlődőképesség, önfejlesztés

Pontosság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Tolerancia

Prezentációs készség

Konfliktusmegoldó készség

Tanulói tevékenységformák:

Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 10%

Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%

Olvasott szöveg önálló feldolgozása 10%

Anyagminták azonosítása 50%

Írásos elemzések készítése 10%

A képzési helyszín jellege:

Tanterem

Fazekas szaktanterem

Képzési idő:

48 óra elmélet gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése

7. TANANYAGEGYSÉG			Tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem				
azonosítója	megnevezése	jellege	azonosítója	óraszám			összes
				elméleti	elméletigényes gyakorlati	gyakorlati	
061sl/2.0/1008-07	A fazekasság szakmai gyakorlata	szk	061sl/2.1/1008-07	0	0	54	1554
		szk	061sl/2.2/1008-07	0	0	108	
		szk	061sl/2.3/1008-07	0	0	100	
		szk	061sl/2.4/1008-07	0	0	72	
		szk	061sl/2.5/1008-07	0	0	108	
		szk	061sl/2.6/1008-07	0	0	144	
		szk	061sl/2.7/1008-07	0	0	142	
		szk	061sl/2.8/1008-07	0	0	142	
		szk	061sl/2.9/1008-07	0	0	122	
		szk	061sl/2.10/1008-07	0	0	122	
		szk	061sl/2.11/1008-07	0	0	122	
		szk	061sl/2.12/1008-07	0	0	96	
		szk	061sl/2.13/1008-07	0	0	96	
		szk	061sl/2.14/1008-07	0	0	126	

Megjegyzés: "szk" = szakmai képzés

1. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.1/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasság történeti fejlődése és technológiájának gyakorlati összefüggései

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Cserépedényt készít

Nyers retusálást végez

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

C típus A fazekasság kialakulásának története, fejlődése

C típus Az európai és hazai fazekas technikák alkalmazása és fejlődése a különböző történelmi korszakokban napjainkig

A típus A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző fazekas technikák alapvető stílus- és formajegyeinek kialakulása, fejlődése a történelem során napjainkig

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Szakmai nyelvű beszédképesség

5. szint Köznyelvi beszédképesség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Rendszerekben való gondolkodás

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Kézügyesség

Szorgalom, igyekezet

Kitartás

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Motiválhatóság

Kommunikációs rugalmasság

Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 10%

Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%

Feladattal vezetett kis csoportos szövegfeldolgozás 10%

Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 10%

Csoportos helyzetgyakorlat 20%

Műveletek gyakorlása 30%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

54 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Fazekas technikák alkalmazása és fejlődése.

A Kárpát-medence nagy tájegységeire és főbb fazekas központjaira jellemző formajegyek kialakulása, alkalmazása.

2. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.2/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasság anyagismeretének gyakorlata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Cserépedényt készít

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok, azok csoportosítása és főbb tulajdonságai

B típus A népi kézműves fazekassághoz felhasználható természetes alapú nyersanyagok tulajdonságai és felhasználása

A típus A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai

A típus Az alapanyagok előkészítése során és alkalmazott fizikai kémiai folyamatok ismerete

B típus A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése
- 3. szint Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Rendszerező képesség
- Nyitott hozzáállás
- Gyakorlatias feladatértelmezés

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Tapintás
- Szaglás
- Szorgalom, igyekezet

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Tömör fogalmazás készsége
- Kezdeményezőkézség
- Kapcsolatteremtő készség

Tanulói tevékenységformák:

- Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 20%
- Csoportos helyzetgyakorlat 20%
- Technológiai próbák végzése 20%
- Technológiai minták elemzése 10%
- Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 10%

A képzési helyszín jellege:

- Fazekas tanműhely

Képzési idő:

- 108 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban
- A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:
- A fazekas munkák készítése során használatos nyersanyagok főbb tulajdonságai.
- Használatuk során alkalmazott fizikai kémiai folyamatok ismerete

3. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.3/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A népi fazekasság és a művészi kerámia készítésének gyakorlati eltérései

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
- Cserépedényt készít
- Nyers retusálást végez
- A kész agyagedényt szükség szerint fülezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi vagy díszíti

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- B típus A népi kézműves fazekasság helye és kapcsolatai a teljes körű agyagművességben
- A típus A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra
- B típus A népi kézműves fazekasság eszközei, története és használata
- A típus A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása
- A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 5. szint Köznyelvi beszédképesség
- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Rendszerekben való gondolkodás
- Lényegfelismerés (lényeglátás)
- Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Elhivatottság, elkötelezettség
- Önállóság
- Arányérzék

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Kommunikációs rugalmasság
- Tömör fogalmazás képessége
- Interperszonális rugalmasság

Tanulói tevékenységformák:

- Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 10%
- Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása 20%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 30%
- Csoportos helyzetgyakorlat 20%
- Műveletek gyakorlása 20%

A képzési helyszín jellege:

- Fazekas tanműhely

Képzési idő:

- 100 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

- A népi kézműves fazekasság tájegységekre jellemző motívumai, és a modern kerámia művészet formavilága. Különbözőségeik, hasonlóságai.

4. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.4/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasság előkészítő folyamata, műhelyrajz készítésének gyakorlata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
- Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- A típus A kivitelezési- és műhelyrajz, ill. domborúrajz készítés alapjai, egyezményes jelei és pontos használatuk
- A típus A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete, alkalmazása, különös tekintettel a tájegységekre jellemző motívumokra és technikákra
- B típus Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak, ill. mintáinak elkészítése
- C típus Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának, ill. domborúrajzának megszerkesztése

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Szakmai nyelvi írásképesség, fogalmazás írásban
- 5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése
- 3. szint Kézírás /vak tanulóknak braille írás

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Tervezési készség
- Lényegfelismerés (lényeglátás)
- Rendszerező képesség

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

- Kézügyesség
- Pontosság
- Fejlődőképesség, önfejlesztés

Hozzárendelt társas kompetenciák:

- Határozottság
- Motiválhatóság
- Prezentációs készség

Tanulói tevékenységformák:

- Műszaki rajz értelmezése 20%
- Nézeti és műszaki rajz készítése tárgyról 30%
- Nézeti és műszaki rajz elemzése, hibakeresés 20%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 10%
- Műveletek gyakorlása 20%

A képzési helyszín jellege:

- Fazekas tanműhely

Képzési idő:

- 72 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

- A népi kézműves fazekasság elméleti alapjainak teljes körű ismerete.
- Pontos méretezésű műhelyrajzok, ill. mintáinak domborúrajzok készítése.

5. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.5/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekaskorong használata, valamint a kiegészítő technológiák (illesztések) gyakorlata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

- Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
- Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt
- A fazekaskorongra helyezi az agyagot, középre fogja
- Cserépedényt készít

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- B típus A népi kézműves fazekasság eszközei, története és használata
- B típus Az elkészítendő tárgyak pontos méretezésű műhelyrajzainak elkészítése
- C típus Az alkalmazott motívumok megrajzolása, műhelyrajzának megszerkesztése
- B típus A népi kézműves fazekassághoz felhasználható természetes alapú nyersanyagok tulajdonságai és felhasználása
- A típus Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete
- A típus A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 5. szint Szakmai nyelvű beszéd-készség
- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság

Gyakorlatias feladatértelmezés
Figyelem-összpontosítás
Hozzárendelt személyes kompetenciák:
Állóképesség
Erős fizikum
Arányérzék
Hozzárendelt társas kompetenciák:
Motiválhatóság
Konfliktusmegoldó készség
Prezentációs készség
Tanulói tevékenységformák:
Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 20%
Műveletek gyakorlása 50%
Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 10%
Csoportos helyzetgyakorlat 20%
A képzési helyszín jellege:
Fazekas tanműhely
Képzési idő:
108 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban
A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:
Cserépedény készítés menete.
Kiegészítő technikák kivitelezése.- Fülelés

6. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.6/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai 1./ Terítómunkák

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt
A fazekaskorongra helyezi az agyagot, középre fogja
Felhúzza az edényfalat, agyagedényt készít
Az elkészült agyagedényt leveszi a fazekaskorongról

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

- A típus A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai
- A típus A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása
- B típus A fazekassághoz felhasznált nyersanyagok tulajdonságainak módosítása, javítása, esetleges színezése
- A típus A fazekaskorong használata
- A típus A népi kézműves fazekasság szabályszerű gyakorlati folyamata
- A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása
- A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

- 4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése
- 5. szint Szakmai nyelvű beszéd-készség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Gyakorlatias feladatértelmezés

Kontroll (ellenőrző képesség)
Problémamegoldás, hibaelhárítás
Hozzárendelt személyes kompetenciák:
Erős fizikum
Állóképesség
Terhelhetőség
Hozzárendelt társas kompetenciák
Kapcsolatteremtő készség
Konszenzuskészség
Konfliktusmegoldó készség
Tanulói tevékenységformák:
Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 20%
Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 10%
Műveletek gyakorlása 50%
Csoportos helyzetgyakorlat 10%
A képzési helyszín jellege:
Fazekas tanműhely
Képzési idő:
144 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban
A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:
Tálasedény-készítés technikája

7. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.7/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai 2./ Felhúzó munkák

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt

A fazekaskorongra helyezi az agyagot, középre fogja

Felhúzza az edényfalat, agyagedényt készít

Az elkészült agyagedényt leveszi a fazekaskorongról

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A fazekas munkák elkészítéséhez leggyakrabban használt alapanyagok kiválasztásának és felhasználásának szempontjai

A típus A termékkészítéshez szükséges agyagmennyiség kiszámítása

B típus Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása

A típus A fazekaskorong használata

A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Szakmai nyelvű beszéd-készség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Gyakorlatias feladatértelmezés

Kontroll (ellenőrző képesség)

Problémamegoldás, hibaelhárítás

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Erős fizikum
Állóképesség
Terhelhetőség

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Kapcsolatteremtő készség
Konszenzuskészség
Konfliktusmegoldó készség

Tanulói tevékenységformák:

Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 20%
Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 10%
Műveletek gyakorlása 50%
Csoportos helyzetgyakorlat 10%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

142 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Fennálló edény készítés technikája

8. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.8/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A korongolás fogásainak gyakorlati alapjai 3./ Mesterfogások

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt
Cserépedényt készít
A kész agyagedényt szükség szerint fülezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi vagy díszíti

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A technológiai folyamatok előkészítése

B típus Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása

B típus Az alkalmazandó technikák megállapítása, kiviteli mód meghatározása

A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása

A típus A tervek, műhelyrajzok megértése és értelmezése

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Szakmai nyelvű beszéd-készség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Gyakorlatias feladatértelmezés
Kontroll (ellenőrző képesség)
Problémamegoldás, hibaelhárítás

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Erős fizikum
Állóképesség

Terhelhetőség
Hozzárendelt társas kompetenciák:
Kapcsolatteremtő készség
Konszenzuskészség
Konfliktusmegoldó készség
Tanulói tevékenységformák:
Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 20%
Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 10%
Műveletek gyakorlása 50%
Csoportos helyzetgyakorlat 10%
A képzési helyszín jellege:
Fazekas tanműhely
Képzési idő:
142 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban
A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:
Mesterremek készítés

9. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.9/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek díszítőtechnikáinak gyakorlati alapjai 1./

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Nyers retusálást végez

A kész agyagedényt szükség szerint fűlezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi vagy díszíti

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A technológiai folyamatok előkészítése

B típus Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása

A típus A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)

B típus A népi kézműves fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása fazekas munkákon

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Tervezési készség

Rendszerező képesség

Kreativitás, ötletgazdagság

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Arányérzék

Kézügyesség

Pontosság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság

Prezentációs készség

Motiválhatóság

Tanulói tevékenységformák:

- Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 20%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 10%
- Műveletek gyakorlása 40%
- Csoportos helyzetgyakorlat 10%
- Technológiai minták elemzése 10%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

122 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Díszítő technikák alkalmazása, tájegységek motívumai.
Forma- funkció-díszítmény egysége

10. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.10/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek díszítőtechnikáinak gyakorlati alapjai 2./

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti
Nyers retusálást végez

A kész agyagedényt szükség szerint fülezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi vagy díszíti

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A technológiai folyamatok előkészítése

B típus Az elvégzendő munkafolyamat műveletekre bontása és azok sorrendjének meghatározása

A típus A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)

B típus A népi kézműves fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása fazekas munkákon

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Tervezési készség

Rendszerező képesség

Kreativitás, ötletgazdagság

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Arányérzék

Kézügyesség

Pontosság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság

Prezentációs készség

Motiválhatóság

Tanulói tevékenységformák:

- Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 20%
- Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 10%

Műveletek gyakorlása 40%
Csoportos helyzetgyakorlat 10%
Technológiai minták elemzése 10%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

122 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Díszítő technikák alkalmazása, tájegységek motívumai.

Forma- funkció-díszítmény egysége

11. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.11/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek szárítása, retusálása, első égetésének gyakorlata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Nyers retusálást végez

A kész agyagedényt szükség szerint fülezi, illetve földfestéssel, kézi eszközök segítségével festi vagy díszíti

A kész agyagedényt megszáritja, majd szakoktató segítségével égetéshez a kemencébe pakolja

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok

A típus A népi kézműves fazekas munkák szárítása, az első égetés előtti díszítése és nyers égetése (zsengélése), tisztítása (retusálás)

A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása

A típus Az alapanyagok előkészítése során alkalmazott fizikai és kémiai folyamatok ismerete

A típus A balesetmentes munkavégzés biztosítása

Hozzárendelt szakmai készségek:

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Olvasott szakmai szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség

Tervezési készség

Lényegfelismerés (lényeglátás)

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Kitartás

Önfegyelem

Rugalmasság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság

Kommunikációs rugalmasság

Motiválhatóság

Tanulói tevékenységformák:

Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 20%

Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 30%

Műveletek gyakorlása 20%
Csoportos helyzetgyakorlat 10%
Technológiai minták elemzése 10%
Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 10%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

122 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A korongolt agyagedényt, fülezi, díszíti, szárítja, kemencébe pakolja. Terrakotta edények kemencébe pakolásának módja.

12. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.12/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek mázzal történő díszítése, a mázazás technológiájának gyakorlata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd a szakoktató segítségével a második égetéshez a kemencébe pakolja.

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

B típus A népi kézműves fazekasság díszítő technikáinak alkalmazása fazekas munkákon

A típus A népi kézműves fazekas munkák mázazása, második (mázás) égetés előtti díszítése

A típus A népi kézműves fazekasság eszközeinek, technikájának szabályszerű alkalmazása

A típus A forma és funkció összhangjának megjelenítése az elkészítendő tárgyakban

Hozzárendelt szakmai készségek:

5. szint Szakmai nyelvű beszédkészség

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Új ötletek, megoldások kipróbálása

Kreativitás, ötletgazdagság

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Arányérzék

Önállóság

Felelősségtudat

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Prezentációs készség

Kezdeményezőkézség

Határozottság

Tanulói tevékenységformák:

Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 20%

Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 30%

Műveletek gyakorlása 20%

Technológiai próbák végzése 20%

Anyagminták azonosítása 10%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

96 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Mázak és tulajdonságaik.

Mázazás technikájának ismerete.

13. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.13/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

Fazekas termékek mázazás utáni, második (mázás) égetésének gyakorlata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Az alapanyagokat és az eszközöket kiválasztja és előkészíti

Az egyszer égetett agyagedényt szükség esetén mázzal díszíti, mázazza, majd második égetéshez szakoktató segítségével a kemencébe pakolja

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A munkavédelmi és tűzvédelmi szabályok

A típus A munkahely, eszközök, gépek előkészítése, pontos beállításuk, az üzembiztonság betartása

A típus A balesetmentes munkavégzés biztosítása

A típus A népi kézműves fazekas munkák második (mázás) égetése

Hozzárendelt szakmai készségek:

5. szint Köznyelvi beszédkészség

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

5. szint Szakmai nyelvű beszédkészség

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Gyakorlatias feladatértelmezés

Kontroll (ellenőrző képesség)

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Felelősségtudat

Önfegyelem

Pontosság

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Kapcsolatteremtő készség

Konfliktusmegoldó készség

Tolerancia

Tanulói tevékenységformák:

Munkamegfigyelés adott szempontok alapján 20%

Kis csoportos szakmai munkavégzés irányítással 20%

Műveletek gyakorlása 20%

Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 10%

Technológiai próbák végzése 20%

Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett 10%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

96 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

Mázás edények elhelyezése a kemencében.
Mázak tulajdonsága.

14. tananyagelem

A tananyagelem azonosítója:

061sl/2.14/1008-07

A tananyagelem megnevezése:

A fazekasáru-készítés befejező munkálatainak gyakorlata

Hozzárendelt feladatkompetenciák:

Tanulmányozza az elkészített, vagy megkapott tervdokumentációt

Végső retusálást, tisztítást végez

Hozzárendelt szakmai ismeretalkalmazások:

A típus A balesetmentes munkavégzés biztosítása

A típus A befejező munkálatok elvégzése

B típus A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése

Hozzárendelt szakmai készségek:

5. szint Köznyelvi beszédképesség

4. szint Olvasott köznyelvi szöveg megértése

4. szint Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése

Hozzárendelt módszerkompetenciák:

Áttekintő képesség

Új ötletek, megoldások kipróbálása

Kontroll (ellenőrző képesség)

Hozzárendelt személyes kompetenciák:

Fejlődőképesség, önfejlesztés

Rugalmasság

Felelősségtudat

Hozzárendelt társas kompetenciák:

Határozottság

Meggyőzőképesség

Udvariasság

Tanulói tevékenységformák:

Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással 20%

Műveletek gyakorlása 30%

Technológiai próbák végzése 10%

Technológiai minták elemzése 30%

Anyagminták azonosítása látásteljesítménynek megfelelő módon 10%

A képzési helyszín jellege:

Fazekas tanműhely

Képzési idő:

126 óra gyakorlat gyakorlati képzési csoportban

A tananyagelem tartalmának tömör meghatározása:

A népi kézműves fazekas munkák javíthatósága, szükség esetén a javítás elvégzése